

5 februari 2019



## Årsbokslut 2018 Tekniska nämnden

---



## Ordlista

---

### Verksamhetsbegrepp

---

|                       |   |
|-----------------------|---|
| ARV                   | Avloppsreningsverk  |
| FNI                   | Fastighetsnära insamling av avfall. Detta avser förpackningsmaterial där insamling annars sker på återvinningsstationer.  |
| GC-väg                | Gång- och cykelväg  |
| Internkontrollplan    | Internkontrollplan är en del av kommunens styrmodell. De processer/punkter som ingår i planen anses vara viktiga att regelbundet följa upp så att förvaltningen bidrar med att kommunens mål uppfylls. De processer som skall kontrolleras enligt planen identifierades vid risk- och väsentlighetsanalysen (se nedan).   |
| KKiK                  | KKiK står för kommunens kvalitet i korthet och är ett nationellt projekt som omfattar ca 260 kommuner. Ett antal mått tas fram för att jämföra kommunerna, bland annat tittar man på antal lyckade kontaktförsök.   |
| VA                    | Vatten och avlopp   |
| VV                    | Vattenverk  |
| Väsentlighet och risk | Vid en väsentlighets- och riskanalys belyses verksamhetens processer. Det som bedöms är om det finns risker för att någonting negativt påverkar förvaltningens förmåga att bidra till kommunens övergripande mål. Identifieras en risk görs bedömningen om dess väsentlighet. Om analysen ger en hög sannolikhet för en risk samtidigt som en väsentlig skada kan uppstå kan det beslutas om en omedelbar åtgärd. Det kan även beslutas om ett åtagande eller en internkontrollpunkt. |
| Åtagande              | Åtagande är en viktig del i kommunens styrmodell. Dessa skall beskriva hur förvaltningen skall bidra till att kommunens övergripande (prioriterade) mål ska uppfyllas. Åtagande kan identifieras i samband med en väsentlighets- och riskanalys.  |
| ÅVC                   | Återvinningscentral (Sollebrunn och Bälinge)  |
| ÅVS                   | Återvinningsstationer (ofta i anslutning till livsmedelsbutiker)  |



## Ekonomitermer

---

|                       |  |
|-----------------------|--|
| Avskrivning           | När en tillgång har införskaffats med syftet att användas under en längre period, kan dess kostnad fördelas över hela perioden. När perioden har förflutit betyder det att tillgången är avskriven och inte längre utgör någon kostnad. Avskrivningar berör endast avfall och VA i detta dokument. Avskrivningar för t.ex. gata belastar kommunstyrelsens ansvarsområde.   |
| Budget                | Syftet med budgetering kan beskrivas som en prognos av intäkter och kostnader inför en period. Budgeten används som ett verktyg för beslutsfattning.   |
| Fordran abonnenter    | Har vi en fordran på abonnenterna (avfall och VA) innebär det att taxan som tagits ut inte har räckt för att täcka kostnaderna för att bedriva verksamheten.   |
| Förutbetalda intäkter | Förutbetalda intäkter är inkomster du fått betalt för eller skickat faktura på och som helt eller delvis ska intäktsredovisas kommande räkenskapsår. Detta berör främst VA och anslutningsavgifter som faktureras ett år men där intäkten fördelas på kommande 25 år.  |
| Gemensamma resurser   | <p>Med gemensamma resurser avses de resurser som fördelas mellan de tre förvaltningarna på Sveagatan. Exempel på detta är inköpta tjänster (till Sveagatan) som städning och hyreskostnad. Syftet med att hantera dessa kostnader som gemensamma är att vi enklare och mer effektivt kan fördela ut kostnaderna.</p> <p>Även personella resurser ingår, administration, ekonomi och nämndsekreterare. Syftet med att ha dessa som en gemensam resurs är att ha en mer driftsäker och mer effektiv stödresursorganisation.</p> <p>Även den politiska organisationen benämns gemensam resurs i det här dokumentet.</p> |
| Intäkter              | En intäkt är värdet i pengar av de prestationer som utförts under en tidsperiod, alltså värdet av periodens försäljning. Intäkter och kostnader är det som utgör resultaträkningen, där differensen mellan de två utgör resultatet.  |



|                  |  |
|------------------|--|
| Investering      | Med investeringar i det här dokumentet avses fysiska tillgångar, exempelvis infrastruktur, byggnader eller maskiner som skrivs av under flera år. Se även under avskrivningar.   |
| Kommunbidrag     | I den kommunala ekonomin menas, med kommunbidrag, det anslag som kommunfullmäktige delar ut till de skattefinansierade verksamheterna (inte avfall och VA).  |
| Kostnader        | Ett sätt att definiera en kostnad är att beskriva det som att det är värdet av förbrukade resurser under en period. Intäkter och kostnader är det som utgör resultaträkningen, där differensen mellan de två utgör resultatet.   |
| Resultaträkning  | Det kallas för resultaträkning för att det är här som förvaltningens resultat kan utläsas genom en sammanställning av intäkter och kostnader under en räkenskapsperiod, oftast ett år. Resultatet fås genom att addera intäkterna och sedan dra bort kostnaderna och visar då om förvaltningen gjort ett överskott eller underskott. Resultatbudgeten är en plan över framtida intäkter och kostnader och vad de kommer göra för verksamhetens resultat. |
| Skuld abonnenter | Har vi en skuld till abonnenterna (avfall och VA) innebär det att taxan som tagits ut varit högre än vad som krävts för att täcka kostnaderna för att bedriva verksamheten.  |



## Verksamhet

---

### Huvudsaklig verksamhet

---

Tekniska nämndens verksamhet består av fyra huvuddelar, gata, park/natur, VA och avfall. VA och avfall särredovisas ekonomiskt i enlighet med tidigare beslut. Nämndens verksamheter är väldigt viktiga för Alingsås kommun och eventuella driftstopp är ofta märkbara för flertalet av kommunens invånare och näringsidkare. Utöver huvuddelarna ansvarar nämnden också för kommunens samlade fordonshantering samt skötsel av gamla nedlagda deponier.

Enligt beslut i kommunstyrelsen 5 februari 2018 § 4 ska samtliga nämnder redogöra för sin plan och sitt arbete med demokratifrågor. Tekniska nämndens presidie har varit på konferens rörande medborgardialog. Utöver detta har nämnden i ett av åtagandena valt att använda sig av medborgardialog.

### *Parkavdelningen*

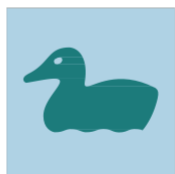
Park- och naturavdelningens verksamhet har fortlöpt enligt plan dock med en kontinuerlig vaksamhet vad gäller kostnaderna för parkskötsel. Det finns en obalans avseende skötselyornas ökning och därmed även kommuninvånarnas ökade krav på sin närmiljö gentemot driftbudgetens ökning de senaste åren. Att sköta grönytor mer extensivt men att samtidigt bibehålla en attraktiv utemiljö för kommunens invånare är den största utmaningen för parkavdelningen.

Park- och naturavdelningen har under året arbetat med flera investeringsprojekt för lekplatser, omvandling av parkområden mm. Ett projekt som det arbetats med mycket under året är den planerade ombyggnationen av Järtas Park.

Arbetet med att ta fram nya förfrågningsunderlag för skötselentreprenaderna för kommunens parkskötsel har inletts med avsikt att teckna nya kontrakt under hösten. Avtalen kommer att börja gälla den 1 april 2019.

### *Gatuavdelningen*

Gatuavdelningen ansvarar för drift, underhåll samt planering, reglering och utveckling av kommunens gator, broar och gång- och cykelvägar. Avdelningen ansvarar också för trafik- och kollektivtrafikfrågor. Gatuavdelningen utför också arbeten i egen regi för den egna verksamheten samt i första hand också för VA-avdelningen.



Under året har verksamheten fungerat bra. Flera nya anställda har börjat och kommit in i verksamheten på ett bra sätt och sjukfrånvaron är lägre än på länge. Mycket fokus har legat på planering och förberedelser, bland annat inför broreparationer, trafiksäkerhetsåtgärder och underhållsbeläggning. Även drift i form av främst vinterväghållning har tagit mycket resurser i anspråk. Som vanligt har det utförts ett flertal arbeten i egen regi och de flesta i nära samverkan med övriga avdelningar på Tekniska förvaltningen. Några större arbeten som pågått under året är grävning för VA utmed väg 42 i Sollebrunn och nya gång- och cykelvägar på Kavlåsvägen och Kristineholmsvägen, vilket kombineras med ledningsarbete för både VA och el. Vid Lugnet har en ny bro byggts över Gerdskas ström. En ny separerad 1,2 km lång cykelväg har anlagts utmed Gerdskens östra strand samt Gerdskastigen och planering pågår för fortsatt utbyggnad av ett separerat huvudcykelnät.

Ett flertal upphandlingar har genomförts under året, bland annat avseende parkeringsövervakning, linjemålning, broentreprenader, grus- och anläggningsmaterial samt mottagande av schaktmassor.

Gatuavdelningen svarar för yttranden om upplåtelse av allmän plats samt beslut om trafikanordningsplaner, schaktansökningar och trafikdispenser och under 2018 hanterades ca 500 ärenden. Bland annat märks att det fortsatt är mycket arbete relaterat till grävning för fiber och liknande, vilket på olika sätt påverkar hela avdelningen.

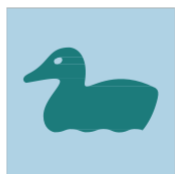
Avdelningen har deltagit i flera samråd och samverkansprojekt med andra myndigheter och organisationer kring bland annat infrastrukturutveckling och samhällsplanering, likväl som internt i kommunen.

På trafiksidan har en personell förstärkning skett, bland annat på grund av att avdelningen har tagit över ansvaret för kollektivtrafiken i kommunen. Kollektivtrafikansvaret har inneburit att avdelningen fått sätta sig in i ett nytt verksamhetsområde.

### *VA-avdelningen*

VA-avdelningen ansvarar för kommunens verksamhet inom ramen för Lagen om allmänna vattentjänster. Dricksvatten produceras och distribueras och avloppsvatten tas om hand och renas i avloppsreningsverk eller dagvattenanläggningar inom tätorterna St. Mellby, Sollebrunn, Magra, Gräfsnäs, Alingsås, Västra Bodarna, Ingared och Ödenäs.

2018 har präglats av den omorganisation som pågår inom VA-avdelningen vilken innebär nya enhetschefer, centralisering av personal, förändrade beredskapsgrupper, förstärkning av kompetens och tydligare ansvarsfördelning.



Januari inleddes med ett haveri i kvävereningen på Nolhaga reningsverk, vilket har påverkat processen och arbetsbelastningen under resten av året. De riskerade tillståndsvärdena på årsbasis ser dock ut att komma att uppfyllas.

Slamhantering inklusive rötkastrarna på Nolhaga reningsverk är i akut behov av åtgärd. Under 2018 påbörjades en förstudie som ska mynna ut i en inriktning för om- eller nybyggnation samt en grov kostnadskalkyl som beslutsunderlag för vidare projektering. Underhållet av avloppsreningsverken och de ca 70 pumpstationerna i övrigt har under tidigare år generellt varit mycket eftersatta och ett arbete med att höja personsäkerhet, driftsäkerhet och arbetsmiljö har påbörjats.

Leveranserna av kvalitativt dricksvatten har fungerat bra trots årets omfattande torkperiod under sommaren som medförde ett allmänt bevattningsförbud. Även fastighetsägare med privata dricksvattenbrunnar drabbades av torkan och tappställen för hämtning av dricksvatten ordnades i Ingared, centralorten och i Sollebrunn.

Arbetet med att bygga ut kommunalt VA till omvandlingsområden har fortgått enligt plan. Utbytestakten för ledningsnät hamnade på 0,9 %.

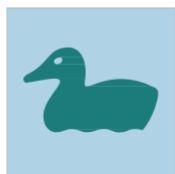
Projektet med att byta ut befintliga vattenmätare hos abonnenter till fjärravläsningsbara mätare visar många positiva mervärden och under året har ca 1 200 mätare bytts ut. Även satsningen på områdesvis inhämtning av data från mätarna i realtid via s.k. konzentrorer har medfört betydande fördelar.

165 nya abonnenter har tillkommit under året, främst i de olika omvandlingsområdena.

### *Avfallsavdelningen*

Tekniska nämndens avfallsavdelning ansvarar för kommunens avfallshantering genom insamling av hushållsavfall, drift av två återvinningscentraler (ÅVC) samt drift av en pågående deponi på Bälinge. Ambulerande insamling av farligt avfall, två miljöstationer placerade på bensinstationer samt tömning av slam från enskilda avloppsanläggningar ligger inom ramen för avdelningens ansvar och utförande. Även företagskunder har möjlighet att lämna avfall på Bälinge och Torp ÅVC. Sedan 2014 kan även privathushåll från Lerum och Vårgårda lämna avfall mot avgift. Fyra nya partners i återbruk har handlats upp. Emmaus Björkå, Stadsmissionen, Myrorna och PMU Vinden kommer hjälpas åt att ta hand om flödet av återbruksföremål som ankommer återbrukstältet på Bälinge.

Verksamheten har arbetat framgångsrikt med att skapa mer möjligheter till återbruk, vilket är mycket bra för Alingsås. Alingsås kommun hamnar väldigt högt upp i SKL:s mätning "Kommunens Kvalitet i Korthet" kopplat till återvinning av material, vilket är ett gott betyg. Stort fokus har legat på att utveckla verksamheten och framtidens utmaning ligger istället i att arbeta med att begränsa kostnadsutvecklingen.



FNI-anslutningsgraden har efter en inledande ökning avstannat på strax över 60 % och det syns inga tydliga effekter av den miljöstyrande avfallstaxan, där FNI nu är billigare än det gamla tvåkärllssystemet. Däremot uppfattas systemet som sådant som mycket positivt och väl fungerande. Åtgärder för att nå målet på 80 % anslutningsgrad tas fram inför taxa 2020.

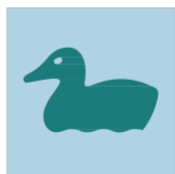
Under 2018 har stort fokus lagts på att slutföra arbeten som spillt över från föregående år, bl.a. slutförandet av den nya sorteringshallen Måsen, bortforsling och energiåtervinning av impregnerat trä, uppsägning av entreprenör för mellanlagring och inte minst iordningställande av Bälinge deponi. Deponin har under ett antal år tagit emot stora mängder massor från företrädesvis Göteborgsområdet men det har inte riktigt funnits en plan för hur massorna skulle hanteras på deponin. Detta har inneburit att avdelningen under våren fått lägga stora insatser på massförflyttningar och schaktning av deponin för att kunna förbereda för sluttäckning av deponicellerna 1 och 2.

Faktorer som under 2019 kan påverka verksamheten ekonomiskt och/eller organisatoriskt är:

- Upphandling av brännbart hushållsavfall och grovt brännbart avfall, vilket i dagsläget körs till Tekniska verken i Linköping för energiåtervinning. Den förra upphandlingen gjordes i ett gynnsamt marknadsläge, vilket innebär att risken för ökade priser i denna upphandling är stor. Upphandling sker första halvåret 2019.
- Avtalet gällande biomassor (trä och ris) skall omförhandlas under 2019 vilket kan innebära kostnadsökningar.
- Marknadspriserna på framförallt metall ser ut att ha en sjunkande trend, vilket kan medföra intäktsminskningar.

Verksamheten kommer under 2019 att fortsätta med insatser och aktiviteter i syfte att höja effektiviteten, kvalitén och kontrollen på det uppdrag vi utför. Målet är god kontroll på ekonomin, nöjda medarbetare och fortsatt nöjda kunder.





## Åtaganden och nyckeltal

---

### Åtaganden

---

Tekniska nämnden har i Alingsås flerårsstrategi för 2018-2020 fått riktade uppdrag att arbeta mot, samtidigt som det finns ett antal fokusområden där nämnden kan bidra genom särskilda åtaganden. Utöver detta finns 12 prioriterade mål med ett antal indikatorer kopplade. Tekniska nämnden har arbetat fram åtaganden kopplade till ett flertal av de prioriterade målen. Tekniska nämnden har i den antagna väsentlighets- och riskanalysen identifierat ytterligare områden att arbeta med.

Nedan följer nämndens åtaganden och bedömning görs utifrån följande klassificering:

- Åtagandet är genomfört
- Åtagandet pågår och kommer slutföras inom planperioden.
- Åtagandet kommer ej genomföras

### Särskilt fokus

---

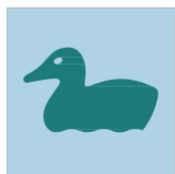
#### ● 1.

|                                      |  |
|--------------------------------------|--|
| Prioriterat mål:                     | I Alingsås är det tryggt, säkert och välkomnande.  |
| Styrindikator:                       | Medborgarnas upplevelse av hur tryggt det är i kommunen ska öka.   |
| Tekniska nämndens<br>Åtagande:       | Tekniska nämnden ska verka för att det levereras ett dricksvatten av god kvantitet och kvalitet.<br>Tekniska nämnden ska verka för att gator och parker upplevs trygga och säkra.  |
| Tekniska förvaltningens<br>Åtagande: | Tekniska förvaltningen ska arbeta för ett dricksvatten av god kvantitet och kvalitet.<br>Tekniska förvaltningen ska identifiera otrygga platser och arbeta för att dessa ses över.   |
| Nyckeltal:                           | Antal otjänliga dricksvattenprover ska vara noll under 2018.<br>Inventering/medborgardialog ska genomföras.  |
| Resultat:                            | <i>Inga otjänliga dricksvattenprover under 2018</i><br><br><i>Medborgardialog kommer att genomföras i samband med projektet "Säkra skolvägar" där skolbarn får lämna synpunkter och förbättringsförslag kring sin skolväg. Information från flertalet av kommunens mellanstadieelever var tänkt att samlas in under hösten men projektet har blivit försenat pga tekniska och organisatoriska svårigheter.</i> |

---

#### ● 2.

|                  |  |
|------------------|--|
| Prioriterat mål: | I Alingsås finns goda möjligheter till arbete och företagande. |
| Styrindikator:   | Kommunens näringslivsranking ska öka.                          |



Tekniska nämndens  
Åtagande: Tekniska nämnden ska verka för att upprätthålla en god kontakt med kommunens näringsliv.

Tekniska förvaltningens  
Åtagande: Tekniska förvaltningen ska aktivt delta i möten med näringslivet med syfte att utveckla kommunen, exempelvis genom forum för stadsutveckling och evenemang.

Nyckeltal: Företagare ska uppleva kontakter med förvaltningen som positiva (INSIKT, upplåtelse av mark).

Resultat: *Vi har medverkat i de möten som vi blivit inbjudna till.  
Som en del i att företag ska uppfatta oss positivt har förvaltningen även påbörjat en utbildning i "Förenkla helt enkelt".*



**3.**  
Prioriterat mål: I Alingsås finns det attraktiva boendemöjligheter.

Styrindikator: Medborgarnas nöjdhet med att bo och leva i kommunen ska bibehållas eller förbättras.

Tekniska nämndens  
Åtagande: Tekniska nämnden åtar sig att ta fram en plan för lekplatser i kommunen.

Tekniska förvaltningens  
Åtagande: Tekniska förvaltningen ska arbeta för att färdigställa en plan för lekplatser i kommunen.

Nyckeltal: Antagen lekplatsplan.

Resultat: *Arbetet med lekplatsplanen har pågått under 2018. Antagande av planen kommer att ske inom en snar framtid.*



**4.**  
Prioriterat mål: I Alingsås bygger välfärden på god service, hög kvalitet och tillgänglighet.

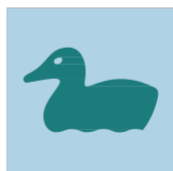
Styrindikator: Sjukfrånvaron i kommunen ska minska.  
Medborgarnas upplevelse av bemötande och tillgänglighet i kommunen ska förbättras  
Andel av medborgarna som skickar in en enkel fråga via e-post och får svar inom två arbetsdagar ska öka.

Tekniska nämndens  
Åtagande: Tekniska nämnden åtar sig att verka för en minskad sjukfrånvaro inom tekniska förvaltningen.  
Tekniska nämnden åtar sig att utveckla synpunktshanteringen.

Tekniska förvaltningens  
Åtagande: Tekniska förvaltningen åtar sig att fortsätta arbeta med att förbättra medarbetarsamtalen  
Tekniska förvaltningen åtar sig att arbeta mer tydligt med både den fysiska och psykiska arbetsmiljön.

Tekniska förvaltningen åtar sig att utveckla arbetet med att frågor på telefon och e-post besvaras i enlighet med styrindikatorerna.

Nyckeltal: Minskad sjukfrånvaro.



Förbättring i mätningen "kommunens kvalitet i korthet" (KKIK).

Resultat:

Den totala sjukfrånvaron är jämförbar mellan åren 2017 och 2018 på 7,8%. Korttidsfrånvaron har ökat något från 2,7 till 2,8%. De långtidssjukskrivningar som finns, där flera ej är arbetsrelaterade, är i pågående aktiv rehabilitering. Ansvariga chefer arbetar med medarbetarsamtal och rehabiliteringsarbete. Ett ständigt utvecklingsarbete pågår i ledningsgruppen med både dialog, utbildning och utveckling.

*KKIK (resultat på de mätparametrar där utfallet skilde sig mellan 2017 och 2018)*

Andelen lyckade kontaktförsök där svar på fråga/frågor erhöles: Gator & vägar: 2017 67%, 2018 33 %.

Fick vi svar på de frågor som ställdes i samtalen: Gator & vägar: 2017 67%, 2018 33 %.

● 5.

Prioriterat mål: I Alingsås finns det valfrihet och självbestämmande.

Styrindikator: Medborgarnas bedömning av möjligheter till inflytande i kommunen ska öka.

Tekniska nämndens

Åtagande: Tekniska nämnden åtar sig att verka för ökad medborgardialog.

Tekniska förvaltningens

Åtagande: Tekniska förvaltningen åtar sig att arbeta för att använda medborgardialoger i de fall där det är lämpligt, till exempel i större projekt.

Nyckeltal: Antal utförda medborgardialoger.

*Resultat: Tekniska nämndens presidie har varit på konferens och fått exempel på hur man kan arbeta med medborgardialog. Nämnden har ett åtagande att identifiera otrygga platser. För att göra detta kommer medborgardialog att användas. Vi ser över om det finns fler projekt där medborgardialog kan användas.*

● 6.

Prioriterat mål: I Alingsås skapar infrastrukturen möjligheter för tillväxt.

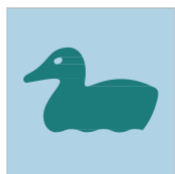
Styrindikator: Antalet meter gång- och cykelvägar ska öka.  
Medborgarnas upplevelse av infrastrukturen i kommunen ska förbättras.

Tekniska nämndens

Åtagande: Tekniska nämnden åtar sig att verka för ökat antal meter gång- och cykelväg inom kommunen.  
Tekniska nämnden åtar sig att verka för ökat användande av befintliga gång- och cykelvägar.

Tekniska förvaltningens

Åtagande: Tekniska förvaltningen åtar sig att arbeta för att antalet meter gång- och cykelväg inom kommunen ska öka.  
Tekniska förvaltningen åtar sig att utveckla arbetet med mätning av antal gående och cyklister.



**Nyckeltal:** Antal meter gång- och cykelväg ökar.  
Antal passager vid fasta mätstationer ska öka.  
Antal mätpunkter.

**Resultat:** *Flera större projekt har pågått under året och drygt 800 meter ny GC-väg har färdigställt. På en sträcka av 1,3 km har en separat cykelväg tillskapats. 2 nya fasta mätpunkter för gående och cyklister installerades under hösten 2018. Åtagandet kommer att uppfyllas med undantag av antalet passager där det inte finns tillräckligt mycket historiska data för en bra jämförelse.*

---

## 7.

**Prioriterat mål:** I Alingsås skapar vi goda livsmiljöer genom långsiktigt hållbar utveckling.

**Styrindikator:** Andelen hushållsavfall som återvinns genom materialåtervinning ska öka.  
Antalet resor med kollektivtrafiken ska öka.  
Antalet meter gångfartsgator i Alingsås centrum ska öka.

**Tekniska nämndens  
Åtagande:**

Tekniska nämnden åtar sig att verka för att andelen hushållsavfall som återvinns genom materialåtervinning ska öka.  
Tekniska nämnden åtar sig att verka för att antalet resor med kollektivtrafiken ska öka.  
Tekniska nämnden åtar sig att verka för ökat antal gångfartsgator i Alingsås centrum.

**Tekniska förvaltningens  
Åtagande:**

Tekniska förvaltningen åtar sig att arbeta för att andelen hushållsavfall som återvinns genom materialåtervinning ska öka.  
Tekniska förvaltningen åtar sig att arbeta för att antalet resor med kollektivtrafiken ska öka.  
Tekniska förvaltningen åtar sig att utreda vilka gator inom Alingsås centrum som lämpar sig för gångfartsgator.

**Nyckeltal:** Antal hushåll med FNI.  
Antalet resor i kollektivtrafiken.  
Antal meter gångfartsgator.

**Resultat:** *I dagsläget är över 60% av villahushållen anslutna till FNI (Fastighetsnära insamling) och fyrfackssystemet. För att nå en högre anslutningsgrad så räcker det inte med informationskampanjer utan taxan bör styras ytterligare mot ett miljöriktigare beteende i syfte att öka materialåtervinningen. Målet är 80% anslutningsgrad.*

*Dialog pågår med Västtrafik angående relevant statistik för resandet. Siffrorna för olika år är i nuläget svåra att jämföra.*

*En översyn har påbörjats som ska belysa vilka gator som idag är gångfartsgator och vilka som skulle kunna vara lämpliga att omvandla. Färgaregatan har fått en tydligare skyltning för att bättre överensstämma med tänkt funktion.*

---

## 8.

**Prioriterat mål:** I Alingsås minskar vi vår miljöpåverkan genom energieffektiv omställning.

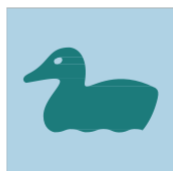
**Styrindikator:** Andel miljöbilar i kommunal verksamhet ska öka.

**Tekniska nämndens  
Åtagande:**

Tekniska nämnden åtar sig att verka för att andelen miljöbilar i den kommunala bilflottan ska öka.

**Tekniska förvaltningens**

---



|            |   |
|------------|---|
| Åtagande:  | Tekniska förvaltningen åtar sig att arbeta för att antalet miljöbilar i den kommunala bilflottan ska öka.   |
| Nyckeltal: | Antal bilar som uppfyller gällande kriterier för miljöbil.  |
| Resultat:  | <i>Antalet miljöbilar är på en bra nivå och har ökat något under våren. Av personbilarna uppfyller 88 stycken (62%) den senaste definitionen av miljöbil och av arbetsfordonen uppfyller 10 stycken (23%) den senaste definitionen av miljöbil. I en nationell ranking som jämför genomsnittliga utsläpp av koldioxid hos landets kommuner så ligger Alingsås på 26:e plats. Dessa siffror togs fram under våren 2018. Nya siffror är under framtagande men ligger på ungefär samma nivå.</i> |

---

## Uppdrag till nämnden

---

Nedan följer Tekniska nämndens uppdrag klassificerade enligt följande färgkoder:

- Uppdraget är genomfört
- Uppdraget är ej genomfört

Kommunfullmäktige beslutade i samband med flerårsstrategi 2018-2020 om uppdrag till nämnderna.

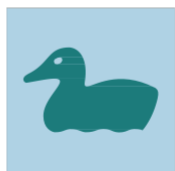
Två uppdrag finns inte med i Tekniska nämndens flerårsstrategi.

- • Samtliga nämnder ges i uppdrag att reducera sin centrala administration och föreslå möjligheter till förvaltningsövergripande effektiviseringar.

*Resultat: Ett samarbete över förvaltningsgränserna har pågått under en längre tid på Sveagatan där administration och ekonomi organisatoriskt är placerade under Samhällsbyggnadskontoret. Detta gör att åtagandet att reducera den centrala administrationen hamnar under Samhällsbyggnadsnämndens åtaganden. Under 2017 genomfördes en ytterligare centralisering av administrationen för Sveagatans tre förvaltningar. Ytterligare arbetsuppgifter har lagts på administrationen i och med den nya dataskyddsförordningen, GDPR, och förvaltningen kommer behöva se över bemanningen då fler och fler arbetsuppgifter hamnar på administrationen.*

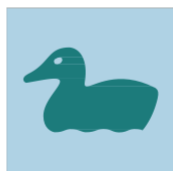
- • Samtliga nämnder ges i uppdrag att aktivt verka för och genomföra flerårsstrategins utpekade vilja.

*Resultat: Tekniska nämnden arbetar för att verksamheten som bedrivs ska vara av god kvalitet och kostnadseffektiv. Arbete sker för att ta fram nya arbetssätt och effektivisera verksamheten där även teknik är en viktig del. Nämnden har dock inte för avsikt att söka medel ur Innovationsfonden. Nämnden strävar efter en ekonomi*



*i balans samt att utföra effektiv verksamhet och nämnden följer flerårsstrategins utpekade vilja. Ekonomiuppföljningar har redovisats till nämnden löpande.*

- 
- **1.**
- Uppdrag: Kommunal administration ska minska genom smartare och effektivare arbetssätt där nya lösningar inom teknik ska prioriteras.
- Åtagande nämnd: Tekniska nämnden åtar sig att verka för att effektivisera administrationen.
- Åtagande förvaltning: Tekniska förvaltningen åtar sig att fortsätta och fördjupa samordning mellan förvaltningarna på Sveagatan.
- Nyckeltal: Antal administrativa tjänster på Sveagatans gemensamma verksamhetsstöd.
- Resultat: *Arbetet med att se över hur administrationen kan effektiviseras fortsätter. Ett stort omtag gjordes 2017 då vi centraliserade administrationen till en avdelning. Förvaltningen ser att några centrala stödresurser saknas till exempel i form av förvaltningschefsstöd.*
- Antal tjänster på avdelningen för verksamhetsstöd , 2017: 14 st, 2018:12 st*
- 
- **2.**
- Uppdrag: Aktivt arbeta fram nya arbetssätt, metoder och teknik där medel från Innovationsfonden ska användas.
- Åtagande nämnd: Tekniska nämnden åtar sig att arbeta för en ökad digitalisering inom nämndens ansvarsområde.
- Åtagande förvaltning: Tekniska förvaltningen åtar sig att arbeta fram en plan för ökad digitalisering inom förvaltningen.
- Nyckeltal: Färdigställd plan.
- Resultat: *Nämnden har svarat på remiss angående digital målbild där det föreslås ett antal aktiviteter. Därefter kommer en handlingsplan som nämnden kommer att svara på. Denna handlingsplan kan komma att ligga till grund för nämndens arbete framöver.*
- 
- **3.**
- Uppdrag: Tekniska nämnden ges i uppdrag att kostnadsberäkna GC-väg Simmenäsvägen-Brobacka och Kvarnabo-Gräfsnäs samt undersöka möjligheten till medfinansiering från extern part.
- Åtagande nämnd: Tekniska nämnden åtar sig att under 2018 återkomma med kostnadsberäkningar för ovanstående samt undersöka vilka möjligheter till medfinansiering som finns.
- Åtagande förvaltning: Tekniska förvaltningen åtar sig att arbeta med att under 2018 ta fram ovanstående underlag.
- Nyckeltal: Presenterat underlag.
- Resultat: *Uppdraget är genomfört och redovisat under våren.*
-



- 
- **4.**
- Uppdrag: Ta fram en plan för säker & trygg skolväg (KS, SBN, TN och BUN).
- Åtagande nämnd: Tekniska nämnden åtar sig att medverka till att ta fram en plan för säker & trygg skolväg.
- Åtagande förvaltning: Tekniska förvaltningen åtar sig att under 2018 fortsätta det arbete som sker med inventering av skolvägar som påbörjats i samverkan med SBK och BUF.
- Nyckeltal: Antal genomförda inventeringar.
- Resultat: Ett arbete pågår tillsammans med SBN med att låta skolelever på ett flertal skolor framföra synpunkter och komma med förslag på förbättringar på sin skolväg. Arbetet är ej slutfört.*
- 
- **5.**
- Uppdrag: Stärka och utveckla demokratin och i lämpliga former använda sig av medborgardialog.
- Åtagande nämnd: Tekniska nämnden åtar sig att verka för ökad medborgardialog, se också prioriterat mål nr 6.
- Åtagande förvaltning: Tekniska förvaltningen åtar sig att arbeta för att använda medborgardialoger i de fall där det är lämpligt, till exempel i större projekt.
- Nyckeltal: Antal genomförda medborgardialoger.
- Resultat: Tekniska nämndens presidie har varit på konferens och fått exempel på hur man kan arbeta med medborgardialog. Nämnden har ett åtagande att identifiera otrygga platser. För att göra detta kommer medborgardialog att användas. Vi ser över om det finns fler projekt där medborgardialog kan användas.*
-



### Internkontrollplan

---

I samband med vårbokslut, delårsbokslut och årsbokslut presenteras resultatet av genomförd internkontroll för nämnden. Alla internkontrollpunkter är genomförda. En avvikelser har identifierats:

När det gäller upphandling så finns systemhjälp men i dagsläget ingen rutin för att säkerställa att rätt person får påminnelser då avtal går ut.

Se bilaga 1 för ytterligare information.

### Omedelbar åtgärd

---

Inga omedelbara åtgärder har identifierats.

### Redovisning av uppdragsföretag

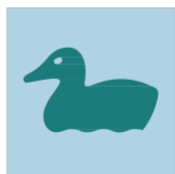
---

Tekniska förvaltningen har under året anlitat Peab, Mikael Björk Service och Green Landscaping för utförande av skötselentreprenader inom parkområdet.

Inom avfallssektorn genomförs insamling och omhändertagande av hushållens farliga avfall av Stena Miljö. Hämtning av slam utförs av Cleanpipe.

Att uppdraget utförs följs regelbundet upp av verksamheten.





## Ekonomi

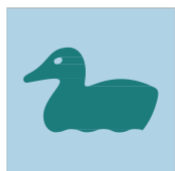
---

### Sammanfattning

---

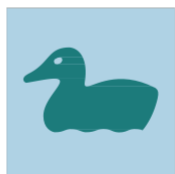
Totalt för 2018 redovisas ett underskott med **685 tkr** för teknisk förvaltning. Underskottet kan hänföras till gatuavdelningen och kan till största del förklaras av den hårda men också ombytliga vintern i början på året, vilket innebar både fler och mer omfattande insatser än ett normalår. Även reparationskostnader på maskiner och fordon har varit högre än normalt under året, vilket även det kan relateras till vinterväghållningen i stor utsträckning. Fler insatser har också lett till att mer material som stenkross och grus har lagts ut, vilket i sin tur har gjort att vårsopningen blivit mer omfattande. Totalt sett för 2018 så blev kostnaderna för vinterväghållningen ca 850 tkr högre än 2017.

Investeringsutfallet blev totalt **3 550 tkr** lägre än budget med både positiva och negativa avvikelser på projektnivå.



## Drift

| Belopp i tkr                        | Budget 2018    | Bokslut 2018   | Avvikelse bokslut/budget 2018 | Bokslut 2017   | Differens 2017/2018 |
|-------------------------------------|----------------|----------------|-------------------------------|----------------|---------------------|
| Verksamhetens intäkter              | 14 375         | 15 475         | 1 100                         | 13 160         | 2 315               |
|                                     |                |                |                               |                | 0                   |
| Personalkostnader                   | -22 325        | -21 973        | 353                           | -19 357        | -2 616              |
| Lokalhyror                          | -1 761         | -1 774         | -13                           | -1 818         | 44                  |
| Köp av tjänster                     | -14 951        | -15 709        | -758                          | -12 954        | -2 755              |
| Gemensamma resurser                 | -3 213         | -3 066         | 147                           | -3 140         | 74                  |
| <i>varav personalkostnader</i>      | -2 043         | -1 995         | 48                            | -1 947         | -48                 |
| <i>varav lokalkostnader</i>         | -705           | -722           | -17                           | -657           | -65                 |
| <i>varav köp av tjänster</i>        | -139           | -124           | 15                            | -259           | 135                 |
| <i>varav övriga kostnader</i>       | -326           | -225           | 101                           | -277           | 52                  |
| Utdebitering personalkostn.         | 22 394         | 22 939         | 545                           | 20 833         | 2 106               |
| Övriga kostnader                    | -37 230        | -39 285        | -2 055                        | -33 684        | -5 601              |
|                                     |                |                |                               |                | 0                   |
| Verksamhetens kostnader             | -57 087        | -58 868        | -1 781                        | -50 120        | -8 748              |
|                                     |                |                |                               |                |                     |
| <b>Verksamhetens nettokostnader</b> | <b>-42 712</b> | <b>-43 393</b> | <b>-681</b>                   | <b>-36 960</b> | <b>-6 433</b>       |
|                                     |                |                |                               |                |                     |
| Kommunbidrag                        | 42 712         | 42 712         | 0                             | 37 075         | 5 637               |
| Finansnetto                         |                | -4             | -4                            | -16            | 12                  |
|                                     |                |                |                               |                |                     |
| <b>Årets resultat</b>               | <b>0</b>       | <b>-685</b>    | <b>-685</b>                   | <b>99</b>      | <b>-784</b>         |



I tabellen ovan ingår:

- Nämnd (gemensam resurs)
- Gatuavdelningen
- Park- och naturavdelningen
- Fordonshantering
- Gamla deponier
- Kollektivtrafik (från 2018)

### *Förklaring till resultatet*

---

Nedan följer en förklaring till resultatet med en jämförelse mot budget post för post.

### *Verksamhetens intäkter*

---

**Intäkterna** blev ca **1 100 tkr** högre än budget och avvikelsen beror till största delen på högre intäkter än budgeterat för markupplåtelse och avstängningar på gatuavdelningen.

### *Personalkostnader*

---

**Personalkostnaderna** blev ca **350 tkr** lägre än budgeterat. De lägre personalkostnaderna beror på tillfälliga vakanser i verksamheten.

### *Lokalhyror*

---

Ingen större avvikelse när det gäller lokalhyror.

### *Köp av tjänster*

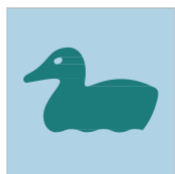
---

Utfallet för **Köp av tjänster** är **758 tkr** högre än budgeterat. De största negativa avvikelserna avser transportkostnader inom kollektivtrafikverksamheten. Kollektivtrafikverksamheten har motsvarande positiva avvikelse inom **övriga kostnader**. Totalt sett har verksamheten en mindre negativ avvikelse och ovan nämnda avvikelser är alltså budgeterade inom en annan post.

### *Gemensamma resurser*

---

**Gemensamma resurser** innefattar nämndkostnader, ledning, administrativ personal och lokalkostnader på Sveagatan (inklusive kontorsutrustning). Utfallet för 2018 är totalt **147 tkr** lägre än budgeterat och den största avvikelsen avser posten övriga kostnader. Under slutet av året korrigerade kommunledningskontoret ner utdebiteringen av telefonikostnaderna och detta är orsaken till de lägre kostnaderna.



### *Utdebitering personalkostnader*

---

**Utdebitering personalkostnader** är **545 tkr** högre än budgeterat. Den större utdebiteringen är hänförlig till gatuavdelningens utförrarverksamhet och beror främst på en högre debiteringsgrad.

### *Övriga kostnader*

---

**Övriga kostnader** är **2 045 tkr** högre än budgeterat. Avvikelsen beror bland annat på att en större utdebitering av personalkostnader på verksamheten har gjorts. De ökade driftskostnaderna beror delvis på ökade kostnader för vinterväghållning under året. Andra stora avvikelser är ökade kostnader för drivmedel och ökade kostnader för reparation av maskiner och fordon.

### *Jämförelse mellan årets resultat och föregående års resultat*

---

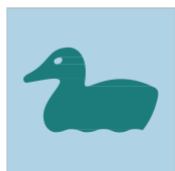
**Intäkterna** är **2 315 tkr** högre 2018 jämfört med 2017. Intäkterna i fordonsverksamheten har ökat med ca 1 000 tkr vilket beror på ökade kostnader i verksamheten på grund av förändringar i sammansättningen av fordonsparken. Intäkter för upplåtelse av mark har ökat med ca 700 tkr vilket till största del beror på en enskild fakturering. Något ökade intäkter för parkeringsövervakning samt bidrag för personal som ingår i en arbetsmarknadsinsats påverkar intäkterna positivt.

**Personalkostnaderna** är **2 616 tkr** högre jämfört med 2017. Fler personer på plats i utförrarverksamheten på gata medför högre kostnader för personal. En arbetsmarknadsinsats i naturverksamheten påverkar utfallet för personalkostnaderna 2018 men motsvarande bidrag påverkar intäkterna (se ovan).

**Köp av tjänster** är **2 755 tkr** högre jämfört med 2017. Från och med 2018 har Tekniska nämnden övertagit ansvaret för kollektivtrafiken från Kommunstyrelsen. I och med överflytten av verksamheten fick nämnden en ramökning med totalt 4 300 tkr. Detta förklarar den största delen av avvikelsen.

**Utdebitering personalkostnader** är **2 106 tkr** högre jämfört med 2017. Den högre utdebiteringen hänger ihop med att det är fler personer på plats i utförrarverksamheten på gata som därmed redovisar tid på antingen drift och underhåll eller investering.

**Övriga kostnader** är **5 601 tkr** högre jämfört med 2017. Även denna post påverkas av att nämnden tagit över ansvaret för kollektivtrafiken (ca 1 700 tkr). Högre kostnader i utförrarverksamheten (personalkostnader, reparationskostnader, hyra maskiner och inventarier m.m.) samt leasingkostnader leder till högre kostnader för denna post.



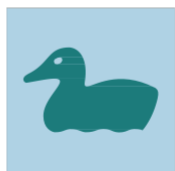
### *Prognossäkerhet*

---

I tabellen nedan fylls de prognoser som nämnden lämnat vid årets olika uppföljningstillfällen i. Dessa jämförs sedan med det slutliga utfallet i bokslutet.

| <b>Månad</b>  | <b>Prognos</b> | <b>Avvikelse från bokslut</b> |
|---------------|----------------|-------------------------------|
| Delårsbokslut | -200           | 485                           |
| Vårbokslut    | -332           | 353                           |
| <hr/>         |                |                               |
| Bokslut 2018  | -685           |                               |

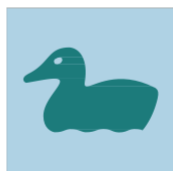
Redan under våren stod det klart att kostnaderna för vinterväghållning skulle bli höga under 2018. Under hösten har reparationskostnaderna fortsatt att öka, framförallt under oktober till december.



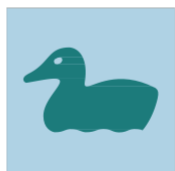
## Investeringar

Nedan följer investeringsutfallet 2018 med en jämförelse mot budget samt utfall för motsvarande period 2017. Förklaringar till större avvikelser per investeringsprojekt finns i tabellen nedan.

| Tkr                                   | Budget 2018  | Bokslut 2018 | Avvikelse helår | Bokslut 2017 | Differens 2017/2018 | Kommentar 2018  |
|---------------------------------------|--------------|--------------|-----------------|--------------|---------------------|---|
| <b>Expansionsinvestering</b>          |              |              |                 |              |                     |   |
| Kvarteret Ljuset (ej bro)             | 75           | 0            | 75              |              |                     | Har tagits inom ramen för annat projekt.  |
| Hållplats Brogårdens panncentral      | 650          | 0            | 650             |              |                     | Denna hållplats kommer att tas ur bruk. På samma sträcka byggs hållplats Brogården och hållplats Knektegårdsgatan.                            |
| Hållplats Topasgatan                  | 350          | 0            | 350             |              |                     | Kommer ej att byggas.   |
| Fasta trafikräknare gatunät           | 300          | 167          | 133             |              |                     | Blev ej så många trafikräknare som planerat.  |
| Stadsodling                           | 100          | 120          | -20             |              |                     |   |
| Nya lekplatser                        | 1 000        | 158          | 842             |              |                     | Anläggs 2019.   |
| Hållplats Brogården                   | 0            | 139          | -139            |              |                     | Se kommentar ovan.  |
| Hållplats Knektegårdsgatan            | 0            | 513          | -513            |              |                     | Se kommentar ovan.  |
| Busshållplatser övrigt                | 0            | 21           | -21             |              |                     |   |
| <b>Expansionsinvesteringar totalt</b> | <b>2 475</b> | <b>1 118</b> | <b>1 357</b>    | <b>1 160</b> | <b>-41</b>          |   |
| <b>-varav exploatering</b>            |              |              |                 |              |                     |   |
| <b>Imageinvestering</b>               |              |              |                 |              |                     |   |
| <b>Reinvestering</b>                  |              |              |                 |              |                     |   |
| Ossec arbetsprogram                   | 1 500        | 607          | 893             |              |                     | Påverkas av ordningen av VA-projekt. Kostnader togs 2018 mer i avgränsade projekt än normalt, bland annat Kavläsvägen och Kristineholmsvägen. |

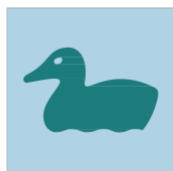


| Tkr   | Budget 2018 | Bokslut 2018 | Avvikelse helår | Bokslut 2017 | Differens 2017/2018 | Kommentar 2018   |
|---|-------------|--------------|-----------------|--------------|---------------------|--|
| Bro Gamla Vänersborgsvägen                      | 2 000       | 167          | 1 834           |              |                     | Upphandling gav ej anbud, ny upphandling under 2019.   |
| Bro kvarteret Ljuset                            | 1 600       | 2 094        | -494            |              |                     | Dyrare än beräknat pga platsförhållanden.  |
| Gatubelysning vägföreningar                     | 200         | 181          | 19              |              |                     |  |
| Utbyte av skyltar                               | 100         | 9            | 91              |              |                     | Byte av personal påverkade utfallet.   |
| Asfalt Avskrivning > 5 år ca 50 % av totalbehov | 4 000       | 3 321        | 679             |              |                     | Svårigheter att förutsäga kostnader i avtalet medförde att försiktighet tillämpades vid beställning.                 |
| Ossec Bilar och maskiner (gata)                 | 1 500       | 1 174        | 326             |              |                     | Flera mindre inköp av fordon gav mindre totalsumma. Bra pris i upphandlingen i något fall gav också positivt utfall. |
| Inventarier gata                                | 50          | 133          | -83             |              |                     | Större behov än beräknat.  |
| Mindre åtgärder på GC-nät enligt Trafikplan     | 600         | 1 225        | -625            |              |                     | Bland annat GC Gerdkastigen - Prästeryd dyrare än beräknat.  |
| Mindre åtgärder på Gatunätet                    | 700         | 1 174        | -474            |              |                     | Flera mindre projekt har blivit dyrare än beräknat, bl a Mjörnstranden.  |
| Väveribron                                      | 300         | 258          | 42              |              |                     |  |
| Hjortmarka upprustning                          | 200         | 96           | 104             |              |                     | Fortsätter 2019.   |
| Ossec Arbetsprogram natur                       | 100         | 0            | 100             |              |                     | Inga mindre projekt 2018.  |
| Gerdkastigen upprustning                        | 60          | 1            | 59              |              |                     | De planerade åtgärderna behövde inte genomföras.   |
| Maskininvesteringar (natur)                     | 200         | 376          | -176            |              |                     | Bland annat vagn med vinsch samt fyrhjuling.   |
| Lekplatser, upprustning                         | 1 200       | 1 219        | -19             |              |                     |  |
| Parker, skyltar, lekplatser                     | 75          | 122          | -47             |              |                     |  |
| Fasta sittplatser                               | 300         | 532          | -232            |              |                     | Många parkmöbler behöver bytas ut.   |
| Trädplantering enl trädplan                     | 350         | 333          | 17              |              |                     |  |



| Tkr   | Budget 2018   | Bokslut 2018  | Avvikelse helår | Bokslut 2017  | Differens 2017/2018 | Kommentar 2018  |
|---|---------------|---------------|-----------------|---------------|---------------------|---|
| Förädling av parkmark enl parkplan                    | 500           | 625           | -125            |               |                     | Belysning Kavlåsspången dyr men mycket efterfrågad.   |
| Ospec Arbetsprogram park                              | 350           | 432           | -82             |               |                     | Många små projekt som är svåra att kostnadsberäkna.   |
| Järtas park   | 2 500         | 1 074         | 1 426           |               |                     | Pga fördröjning så skjuts projektet framåt i tiden.   |
| Nolhaga Park  | 2 100         | 420           | 1 680           |               |                     | Entrétorg dröjer till 2019.   |
| Inventarier park/natur                                | 25            | 0             | 25              |               |                     |   |
| Stadskärnan park                                      | 100           | 78            | 22              |               |                     |   |
| Nyanläggning av tillgänglighetsanpassad spång i Kongo | 100           | 0             | 100             |               |                     | Byggnation under 2019.  |
| <b>Reinvestering totalt</b>                           | <b>20 710</b> | <b>15 648</b> | <b>5 062</b>    | <b>12 361</b> | <b>3 288</b>        |   |
| <b>Anpassningsinvestering</b>                         |               |               |                 |               |                     |   |
| GC-bana Kristineholmsvägen                            | 2 260         | 5 908         | -3 648          |               |                     | Ökade kostnader till följd av att projektet i högre grad än tänkt samkördes med VA och elarbeten. |
| Cykelparkeringar                                      | 200           | 176           | 24              |               |                     |   |
| GC-bana Kungegårdsgatan                               | 50            | 42            | 8               |               |                     |   |
| GC-bana Kavlåsvägen                                   | 2 000         | 3 348         | -1 348          |               |                     | Ej beräknade gatukostnader har tillkommit.  |
| Åtgärder mot skredrisk Sävån                          | 200           | 128           | 72              |               |                     | Projekteringskostnader inför åtgärd.  |
| Åtgärder mot skredrisk övrigt                         | 60            | 0             | 60              |               |                     | Ingen åtgärd 2018.  |
| Alingsås stadskärna åtgärder                          | 250           | 103           | 147             |               |                     | Planering ej klar för mindre åtgärder.  |

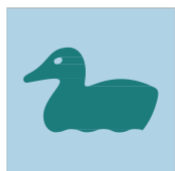




| Tkr                                  | Budget 2018   | Bokslut 2018  | Avvikelse helår | Bokslut 2017  | Differens 2017/2018 | Kommentar 2018  |
|--------------------------------------|---------------|---------------|-----------------|---------------|---------------------|---|
| Stadsmiljöåtgärder FÖP Stads kärnan  | 1 525         | 565           | 960             |               |                     | Stensättning av Drottninggatan skjuts till våren 2019. Förberedande arbeten för projekt kommande år har genomförts. |
| Tillgänglighet staden inv. & åtg.    | 500           | 0             | 500             |               |                     | Planering ej klar.  |
| Trafiksäkerhetsåtgärder              | 200           | 216           | -16             |               |                     |   |
| Åtgärder säkra skolvägar             | 150           | 0             | 150             |               |                     | Projektet försenat.   |
| Investeringar p g a dagvattenplan    | 500           | 0             | 500             |               |                     | Endast Bolltorpsvägen. Utgifter har tagits delvis ihop med stadsmiljöåtgärder FÖP.                                  |
| Åtgärder buller                      | 100           | 0             | 100             |               |                     | Inga planerade åtgärder.  |
| Mariedal (park)                      | 250           | 411           | -161            |               |                     | Projektet blir dyrare pga krav från MSK att inte gräva utan fylla på med jord.                                      |
| Projektering före projekt            | 0             | -67           | 67              |               |                     |   |
| Mariedalstippen                      | 0             | 283           | -283            |               |                     | Sluttäckning.   |
| <b>Anpassningsinvestering totalt</b> | <b>8 245</b>  | <b>11 114</b> | <b>-2 869</b>   | <b>2 582</b>  | <b>8 532</b>        |   |
| <b>Totalt utgifter</b>               | <b>31 430</b> | <b>27 881</b> | <b>3 550</b>    | <b>16 102</b> | <b>11 779</b>       |   |

Utfallet per den 31 december uppgår till **27 881 tkr** vilket är **3 550 tkr** lägre än budgeterat. Totalt sett är utfallet för 2018 **11 779 tkr** högre än 2017. Den största skillnaden återfinns i posten anpassningsinvesteringar där *GC-bana Kristineholmsvägen* och *GC-bana Kavlåsvägen* påverkar utfallet 2018.

2018 har gatuavdelningen bättre kunnat utföra tänkta investeringar då en ny planerare har anställts och då flera nyanställda börjat komma in i sina arbetsuppgifter. Jämfört med 2017 så har gatuavdelningen legat bättre i fas med planeringen, men det kommer att ta ytterligare en tid innan avdelningen är helt ikapp planeringsmässigt. Marknadsläget gör också att det har varit svårt att få anbud på upphandlade projekt i vissa fall, vilket har påverkat utfallet (se t.ex. projekt *Bro Gamla Vänersborgsvägen ovan*).

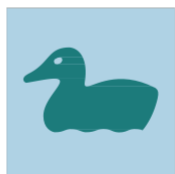


## Förutbetalda intäkter som periodiseras över sin nyttjandetid

|                               | Budget<br>2018 | Bokslut<br>2018 | Avvikelse<br>helår | Bokslut<br>2017 | Differens<br>2017/2018 |
|-------------------------------|----------------|-----------------|--------------------|-----------------|------------------------|
| <b>Inkomster</b>              |                |                 |                    |                 |                        |
| GC-väg Kristineholmsvägen     | 1 030          | 0               | -1 030             |                 | 0                      |
| Biologisk mångfald i Mariedal | 0              | 80              | 80                 |                 | 80                     |
| Hållplats Brogården           | 0              | 20              | 20                 |                 | 20                     |
| GC-väg Kavåsvägen             | 0              | 680             | 680                |                 | 680                    |
| Hållplats Knektegårdsgatan    | 0              | 182             | 182                |                 | 182                    |
| Hållplats Konduktörsgatan     |                |                 |                    | 375             | -375                   |
| <b>-varav exploatering</b>    |                |                 |                    |                 |                        |
|                               |                |                 |                    |                 |                        |
| <b>TOTALT INKOMSTER</b>       | <b>1 030</b>   | <b>962</b>      | <b>-68</b>         | <b>375</b>      | <b>587</b>             |

I tabellen ovan redovisas erhållna investeringsbidrag.

För 2018 har tekniska förvaltningen beviljats bidrag för GC-väg Kristineholmsvägen (gång- och cykelväg). Detta projekt har försenats och bidraget kommer att betalas ut under 2019. Efter att flerårsstrategin för 2018-2020 beslutades så har tekniska nämnden även beviljats och fått investeringsbidrag för fler projekt vilket är anledningen till att budget saknas för dessa projekt.



## Avfall

---

### Sammanfattning

---

Avfallsverksamhetens resultat är **+ 1 411 tkr** innan reglering av skuld till abonnenter. Detta är också den totala positiva budgetavvikelsen eftersom budgeten var **0 tkr**.

Målsättningen vid årets början var dock att hämta hem en del av det negativa resultatet från 2017 som ledde till att en fordran på abonnenterna uppstod (**1 212 tkr**). En fordran innebär att för lite taxa har tagits ut för att driva verksamheten.

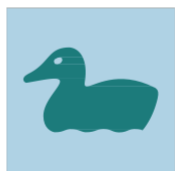
Skillnaden mellan **1 411 tkr** och **1 212 tkr** är det som sätts av som *skuld till abonnenterna* i utgången av 2018. skulden uppgår alltså till **198 tkr** vid årets slut. Det långsiktiga målet är en skuld till abonnenterna på ca 1 500 - 2 000 tkr.

Verksamhetens kostnader har ökat stort jämfört med budget, **5 348 tkr**. Vid ingången av 2018 fanns det mycket sedan tidigare insamlat trämaterial (inklusive impregnerat) som behandlades under året. Motsvarande obehandlat material finns inte vid ingången av 2019.

Utöver detta står kostnader för reparationer av fordon, drivmedel, hyra av fordon samt inhyrd personal för merparten av kostnadsökningen.

För att kompensera de stora kostnadsökningarna under året samt för 2017 års underskott har intäkter för mottagning av förorenade massor som deponeras på Bälinge deponi ökat. Totalt är intäktsökningen **6 491 tkr**, där intäkter från ÅVC och deponerat material står för **5 600 tkr**.

Investeringsutfallet är **222 tkr** högre än budgeterat.



## Drift

*Förklaring till resultatet*

Nedan följer en resultaträkning samt förklaringar till resultatet med en jämförelse mot budget uppdelat per not.

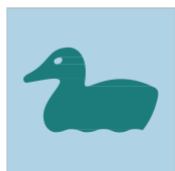
**Resultaträkning**

| Tkr  | Not | Budget 2018  | Bokslut 2018 | Avvikelse    | Bokslut 2017  | Differens 2017/2018 |
|--|-----|--------------|--------------|--------------|---------------|---------------------|
| Verksamhetens intäkter (exkl reglering mot abonnenter) | 1   | 46 472       | 52 963       | 6 491        | 46 607        | 6 356               |
| Verksamhetens kostnader                                | 2   | -38 117      | -43 465      | -5 348       | -40 545       | -2 921              |
| Avskrivningar  | 3   | -7 349       | -7 297       | 52           | -6 832        | -465                |
|  |     |              |              |              |               | 0                   |
| <b>Verksamhetens nettokostnader</b>                    |     | <b>1 006</b> | <b>2 201</b> | <b>1 195</b> | <b>-769</b>   | <b>2 970</b>        |
|  |     |              |              |              |               | 0                   |
| Finansiella intäkter                                   | 4   | 0            | 15           | 15           | 4             | 11                  |
| Finansiella kostnader                                  | 5   | -1 006       | -806         | 200          | -835          | 30                  |
| <b>Årets resultat innan reglering abonnenter</b>       |     | <b>0</b>     | <b>1 411</b> | <b>1 411</b> | <b>-1 600</b> | <b>3 011</b>        |
| Reglering gentemot abonnenter                          |     | 0            | -198         | -198         | 388           | -586                |
| <b>Årets resultat</b>                                  |     | <b>0</b>     | <b>1 212</b> | <b>1 212</b> | <b>-1 212</b> | <b>2 424</b>        |

*Verksamhetens intäkter (Not 1)*

| Tkr   | Budget 2018   | Bokslut 2018  | Avvikelse    |
|---|---------------|---------------|--------------|
| <b>Verksamhetens intäkter</b>                           |               |               |              |
| Brukningsavgifter                                       | 38 006        | 38 897        | 891          |
| Övriga intäkter   | 8 466         | 14 066        | 5 600        |
| Ökning (-)/minskning (+) skuld till abonnentkollektivet | 0             | -198          | -198         |
|   |               |               |              |
| <b>Summa verksamhetens intäkter</b>                     | <b>46 472</b> | <b>52 765</b> | <b>6 293</b> |

Brukningsavgifterna ökar mer än budgeterat vilket beror på fler abonnemang och att fler övriga tjänster har sålts än budgeterat. Att övriga intäkter ökat med **5 600 tkr** jämfört med budget beror framförallt på ökade intäkter från mottagning av förorenade massor som deponeras på Bälunge deponi.

*Verksamhetens kostnader (Not 2)*

| Tkr                                  | Budget 2018    | Bokslut 2018   | Avvikelse     |
|--------------------------------------|----------------|----------------|---------------|
| <b>Verksamhetens kostnader</b>       |                |                |               |
| Material                             | -20            | -138           | -118          |
| Köp av tjänst                        | -11 805        | -14 860        | -3 055        |
| Hyror                                | 0              | 0              | 0             |
| Personalkostnader                    | -17 219        | -16 891        | 328           |
| Övriga kostnader                     | -8 074         | -10 594        | -2 520        |
| Gemensamma resurser                  | -1 000         | -983           | 17            |
| <i>varav personalkostnader</i>       | -832           | -853           | -21           |
| <i>varav lokalkostnader</i>          | -57            | -63            | -6            |
| <i>varav köp av tjänster</i>         | -45            | -32            | 13            |
| <i>varav övriga kostnader</i>        | -66            | -35            | 31            |
| <b>Summa verksamhetens kostnader</b> | <b>-38 117</b> | <b>-43 465</b> | <b>-5 348</b> |

Ökningen av **materialkostnaden** avser främst obudgeterat underhåll på Bälinge återvinningscentral.

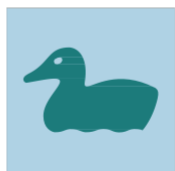
Kostnaderna för **köp av tjänst** ökar med **3 055 tkr** jämfört med budget.

Behandlingskostnader av trämaterial (flis) står för ca 40% av den ökning som redovisas. Behandlingskostnad för impregnerat trä står för ca 40% av ökningen. Ökningen beror även på kostnader för inhyrda chaufförer, ca 20%.

Kostnaderna för **personal** minskar med **328 tkr** jämfört med budget. Det beror dels på att en driftledartjänst som budgeterats för inte tillsattes. Samtidigt har kostnaderna för övertid blivit högre än budgeterat.

**Övriga kostnader** ökar med **2 520 tkr** där ca 50% av den negativa avvikelsen beror på ökade kostnader för reparationer av hämtningsfordon. Ökade drivmedelskostnader står för ca 20% av ökningen. Kostnader för hyra av hämtningsfordon står för ca 8% av ökningen. Den övriga kostnadsökningen är fördelad på ett stort antal kostnadsposter.

**Gemensamma resurser** innefattar nämndkostnader, ledning, stödfunktioner (bland annat HR, ekonomi, förvaltningssekreterare, informatör) på Sveagatan (inklusive kontorsutrustning). I budgetarbetet tas en procentuell fördelning fram rörande hur mycket tid som bland annat administrations- och ekonomipersonal kommer att arbeta med samtliga verksamheter inom Tekniska förvaltningen, Samhällsbyggnadskontoret samt



Miljöskyddskontoret. I bokslutet görs en avstämning för att ta fram den verkliga procentuella fördelningen. Utfallet ligger i nivå med budget för 2018.

### Avskrivningar (Not 3)

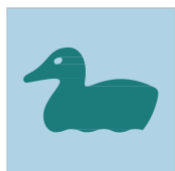
| Tkr                                      | Budget 2018   | Bokslut 2018  | Avvikelse |
|--|---------------|---------------|-----------|
| Avskrivningar byggnader och anläggningar | -1 127        | -1 080        | 47        |
| Avskrivningar maskiner och inventarier   | -6 222        | -6 217        | 5         |
| Nedskrivningar                           | 0             |               | 0         |
| <b>Summa avskrivningar</b>               | <b>-7 349</b> | <b>-7 297</b> | <b>52</b> |

Den minskade kostnaden för **avskrivningar** beror främst på senareläggning av investeringarna jämfört med budget. Investeringsutgifterna för 2018 var dock något högre än budgeterat (se nedan).

### Finansiella poster (Not 4 och 5)

| Tkr                                      | Budget 2018 | Bokslut 2018 | Avvikelse |
|--|-------------|--------------|-----------|
| Ränteintäkter                            | 0           | 15           | 15        |
| varav tillgodoräknad ränta på likviditet | 0           | 0            | 0         |
| Övriga finansiella intäkter              | 0           | 0            | 0         |
| <b>Summa finansiella intäkter</b>        | <b>0</b>    | <b>15</b>    | <b>15</b> |

| Tkr  | Budget 2018   | Bokslut 2018 | Avvikelse  |
|--|---------------|--------------|------------|
| Räntekostnader   | -1 006        | -805         | 201        |
| varav räntekostnader på långfristiga skulder till kommunen | -1 006        | -805         | 201        |
| Övriga finansiella kostnader                               | 0             | -1           | -1         |
| <b>Summa finansiella kostnader</b>                         | <b>-1 006</b> | <b>-806</b>  | <b>200</b> |



Avvikelsen rörande **räntekostnaderna** beror på att räntor för det så kallade kommunlånet blev lägre än förväntat.

### Resultatavstämning (Not 6)

| Tkr                           | Budget 2018 | Bokslut 2018 | Avvikelse |
|-------------------------------|-------------|--------------|-----------|
| Överuttag/underskott          | 0           | 198          | 198       |
| Skuld till abonnenter UB 2018 | 0           | 198          | 198       |

I samband med bokslutet för 2017 användes den resterande skulden till abonnenterna. Vid 2018 års ingång hade verksamheten en *fordran* på abonnenterna (för lite taxa hade fakturerats) som uppgick till **1 212 tkr**. Denna fordran har vänts till en skuld på **198 tkr** i och med resultatet på **1 411 tkr**.

### Jämförelse mellan årets resultat och föregående års resultat

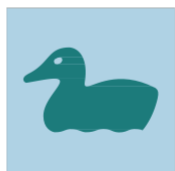
Jämfört med föregående år så är resultatet 2018 ca **3 011 tkr** bättre.

Av intäktsökningen på **6 356 tkr** avser ca 50% taxehöjningen 2018. Taxehöjningen var 9%. Resterande intäktsökning beror främst på mottagning av förorenade massor som deponeras på Bälinge deponi.

När det gäller kostnadsökningen 2018 jämfört med 2017 på **2 921 tkr** så beror den till stor del på ökade kostnader för behandling av avfall. T.ex. så fanns vid ingången av 2018 en stor *behandlingskuld*, främst avseende trämaterial (inklusive impregnerat material). Denna skuld är nu åtgärdad men det har medfört stora extra kostnader under 2018.

Kostnaderna för personal har minskat men samtidigt har kostnaderna för tillfälligt inhyrd personal ökat. Övriga kostnader som har ökat under 2018 är drivmedelskostnader och reparationskostnader av fordon.

Avskrivningarna har ökat bland annat beroende på en nyinvestering i en hall (tillfällig lagring av FNI-material). Investeringen blev färdigställd under våren 2018. Dessutom har två hämtningsfordon köpts in under 2018.



## Investeringar

| Tkr                            | Budget 2018  | Bokslut 2018 | Avvikelse helår | Bokslut 2017 | Differens 2017/2018 |
|--------------------------------|--------------|--------------|-----------------|--------------|---------------------|
| <b>Reinvestering</b>           |              |              |                 |              |                     |
| Fordon                         | 5 100        | 4 615        | 485             | 0            | -4 615              |
| Kärl                           | 500          | 1 095        | -595            | 1 076        | -20                 |
| Container                      | 120          | 0            | 120             | 38           | 38                  |
| Inventarier & maskiner         | 0            | 3            | -3              | 260          | 258                 |
|                                |              |              |                 |              |                     |
| <b>Anpassningsinvestering</b>  |              |              |                 |              |                     |
| Sollebrunn ÄVC förbättring     | 100          | 0            | 100             | 0            | 0                   |
| Bälinge anläggning förbättring | 750          | 86           | 664             | 141          | 56                  |
| Måsen syd hall                 | 0            | 994          | -994            | 5 800        | 4 806               |
| Mariedalstippen                | 0            | 0            | 0               | 2            | 2                   |
|                                |              |              |                 |              |                     |
| <b>Totala utgifter</b>         | <b>6 570</b> | <b>6 792</b> | <b>-222</b>     | <b>7 318</b> | <b>525</b>          |

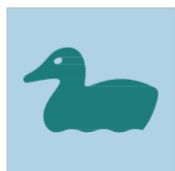
Investeringsutfallet är **222 tkr** högre än budgeterat.

Relativt stora avvikelser finns på samtliga budgeterade poster.

Det årliga behovet av nyinköp av kärl är ungefär **1 000 tkr** per år vilket också avspeglas i investeringsplanen i den kommande flerårsstrategin. Den andra stora avvikelserna avser *Måsen syd hall* som har färdigställts. Elinstallationerna budgeterades under posten *Bälinge anläggning förbättring* men redovisas tillsammans med de övriga utgifterna för hallen *Måsen*. Dessutom hade inte brandsläckningssystem, för den nya hallen, budgeterats.

Differenser jämfört med år 2017 framgår av tabellen ovan.





## Ekonomi VA, ansvar 29

---

### Sammanfattning

---

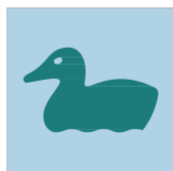
VA-verksamheten uppvisar, före reglering gentemot abonnenterna, ett negativt resultat för året uppgående till **3 562 tkr**. Det budgeterade resultatet för året var dock ett underskott på 517 tkr. Detta innebär en negativ avvikelse jämfört med budget på **3 045 tkr**. För att nå ett nollresultat har årets utfall reglerats mot skulden till abonnenterna.

Det negativa utfallet förklaras av lägre **intäkter (1 907 tkr)** från både VA-avgifter och från anläggningsavgifter än budgeterat. Samtidigt har **kostnaderna** totalt blivit högre än budgeterat (**1 097 tkr**). Störst avvikelse uppvisar de *Övriga kostnaderna* (1 350 tkr) där det under året framförallt varit höga kostnader för förbrukningsinventarier i samband med mindre reparationer vid avloppsreningsverk och pumpstationer där mycket av utrustningen är föråldrad och i dåligt skick. Kostnaderna för *köpta tjänster* för t ex slamtömning har varit höga, liksom kostnaderna för *kemikalier*. Även *avskrivningarna* har blivit högre än budgeterat. *Personalkostnaderna* har emellertid blivit ca 1 350 tkr lägre än budgeterat på grund av vakanser vars tillsättning dragit ut på tiden.

Årets investeringar uppgår till **47 319 tkr**, vilket är **22 265 tkr** under budgeterad nivå. Det har varit stora avvikelser mot budget i både positiv och negativ riktning inom de olika investeringsområdena enligt EIRA-modellens klassificeringsgrund<sup>1</sup>. Den största avvikelsen återfinns inom *reinvesteringar* där budgeterade åtgärder inte blivit utförda alternativt senarelagts på grund av resursbrist under året. Även *expansionsinvesteringarna* har ett betydligt lägre utfall bl.a. på grund av att VA-utbyggnaden i Skämningared/Svanvik försenats samt på grund av att utbyggnaden i Västra Bodarne utförts snabbare än beräknat och därmed till stor del belastade 2017 års utgifter. När det gäller *anpassningsinvesteringarna* förklaras det lägre utfallet av att projekt delvis skjutits framåt i tiden. Det gäller till exempel flytt av ledningar för E20 samt datorisering av verk och pumpstationer.

---

<sup>1</sup> EIRA-modellen går ut på att klassificera alla investeringar utifrån fyra klasser: expansionsinvestering, imageinvestering, reinvestering samt anpassningsinvestering. Syftet är att tydliggöra på vilka prioriteringsgrunder ett investeringsbeslut fattas där varje investeringstyp definieras av ett specifikt investeringsmål.



## Drift

*Förklaring till resultatet*

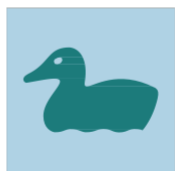
Nedan följer en resultaträkning samt förklaringar till resultatet med en jämförelse mot budget uppdelat per not.

**Resultaträkning**

| Belopp i tkr                                    | Not | Budget 2018  | Bokslut 2018  | Avvikelse helår | Bokslut 2017 | Differens 2017/2018 |
|---|-----|--------------|---------------|-----------------|--------------|---------------------|
| Verksamhetens intäkter                          | 1   | 60 107       | 58 200        | -1 907          | 56 504       | 1 696               |
| Verksamhetens kostnader                         | 2   | -44 491      | -45 588       | -1 097          | -42 142      | -3 447              |
| Avskrivningar                                   | 3   | -10 985      | -11 373       | -388            | -9 906       | -1 466              |
| <b>Verksamhetens nettokostnader</b>             |     | <b>4 630</b> | <b>1 239</b>  | <b>-3 392</b>   | <b>4 456</b> | <b>-3 217</b>       |
| Finansiella intäkter                            | 4   | 0            | 17            | 17              | 14           | 3                   |
| Finansiella kostnader                           | 5   | -5 148       | -4 818        | 330             | -4 544       | -274                |
| <b>Årets resultat före reglering abonnenter</b> |     | <b>-517</b>  | <b>-3 562</b> | <b>-3 045</b>   | <b>-74</b>   | <b>-3 488</b>       |
| Reglering gentemot abonnenter                   |     | 517          | 3 562         | 3 045           | 74           | 3 488               |
| <b>Årets resultat</b>                           |     | <b>0</b>     | <b>0</b>      | <b>0</b>        | <b>0</b>     | <b>0</b>            |

*Verksamhetens intäkter (Not 1)*

| Belopp i tkr  | Budget 2018   | Bokslut 2018  | Avvikelse    |
|---|---------------|---------------|--------------|
| <b>Verksamhetens intäkter</b>                           |               |               |              |
| Brukningavgifter  | 54 759        | 53 155        | -1 605       |
| <i>Anläggningsavgifter</i>                              |               |               |              |
| Periodiserade anläggningsavgifter                       | 3 373         | 3 557         | 184          |
| Intäktsförda anläggningsavgifter                        | 1 647         | 1 099         | -549         |
| Övriga intäkter   | 162           | 225           | 63           |
| Avsättning investeringsfond                             |               |               |              |
| Upplösning investeringsfond                             | 165           | 165           | 0            |
| Ökning (-)/minskning (+) skuld till abonnentkollektivet | 517           | 3 562         | 3 045        |
| <b>Summa verksamhetens intäkter</b>                     | <b>60 624</b> | <b>61 762</b> | <b>1 138</b> |



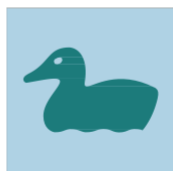
Den negativa budgetavvikelsen för intäkterna, uppgående till totalt **1 907 tkr** (före reglering gentemot abonnenterna), förklaras främst av lägre intäkter från **brukningsavgifter** med totalt **1 605 tkr**. Detta underskott beror huvudsakligen på lägre intäkter från VA-avgifter från hushållen (ca 1 200 tkr). Detta förklaras av att budgeten för året varit för högt beräknad. Orsaken är att det under år 2017 uppdagades att den preliminära debiteringen legat för högt, vilket medförde att intäkterna justerades ned. Dock hade budgeten för 2018 då redan beslutats på den högre nivån. Även intäkterna från behandlingsavgifter för slamhantering blev lägre än budgeterat. Orsaken är att reningsverket i Nolhaga inte kunnat ta emot externslam i den utsträckning som budgeterats under årets senare del på grund av problem med att upprätthålla årskvoten för det tillåtna gränsvärdet för kväverening.

Intäkter från periodiserade samt från direkt intäktsförda **anläggningsavgifter** ger tillsammans ett underskott mot budget med **365 tkr**. Detta beror på att färre fastigheter anslutits till kommunens VA-nät under året än budgeterat då utbyggnaden av VA-ledningar, samt försäljning och byggnation av tomter, inom flera områden har blivit fördröjd.

Eftersom resultatet för året blev negativt har intäkterna justerats upp med **3 562 tkr** i samband med årsbokslutet för att verksamheten skall nå ett nollresultat.

### Verksamhetens kostnader (Not 2)

| Belopp i tkr                         | Budget 2018    | Bokslut 2018   | Avvikelse     |
|--------------------------------------|----------------|----------------|---------------|
| <b>Verksamhetens kostnader</b>       |                |                |               |
| Reparation och underhåll             | -1 455         | -1 747         | -292          |
| Processkemikalier                    | -3 570         | -3 999         | -429          |
| El                                   | -4 708         | -4 335         | 373           |
| Personalkostnader                    | -16 607        | -15 253        | 1 354         |
| Köp av tjänst                        | -7 109         | -8 082         | -972          |
| Övriga kostnader                     | -8 923         | -10 273        | -1 350        |
| <b>Summa verksamhetens kostnader</b> | <b>-42 372</b> | <b>-43 689</b> | <b>-1 317</b> |
| Gemensamma resurser                  | -2 119         | -1 899         | 220           |
| varav personalkostnader              | -1 406         | -1 351         | 55            |
| varav lokalhyror                     | -337           | -359           | -22           |
| varav köp av tjänster                | -170           | -71            | 99            |
| varav övriga kostnader               | -206           | -119           | 88            |
| <b>Summa verksamhetens kostnader</b> | <b>-44 491</b> | <b>-45 588</b> | <b>-1 097</b> |



Löpande kostnader för **reparation & underhåll** uppvisar ett utfall som är **292 tkr** högre än budgeterat då behovet av åtgärder framförallt vid avloppsreningsverket i Nolhaga varit större än beräknat. Detta är svårbudgeterat då haverier av pumpar, maskindelar osv är svåra att förutse. Med ny enhetschef på plats har det dock blivit tydligt under året att underhållet är eftersatt och flera akuta åtgärder har varit nödvändiga att genomföra.

Kostnaderna för **processkemikalier** har fallit ut högre än budgeterat med **429 tkr**, något som huvudsakligen beror på driftstörningar i rötkammare och reningssteg vid Nolhaga reningsverk. För att få ordning på processen har mer kemikalier behövt köpas in. Vidare är den mängd kemikalier som behöver användas i reningsprocessen i viss mån väderberoende. Liten nederbörds mängd innebär mer koncentrerade halter av t.ex. fosfor och kväve i vattnet, vilket medför att mer kemikalier krävs för att uppnå en tillräcklig reningsgrad och upprätthålla tillåtna utsläppsvärden.

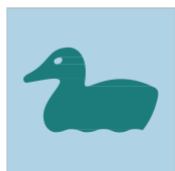
Kostnaderna för **el** har ett utfall som ligger **373 tkr** lägre än budgeterat. Budgetavvikelsen beror dels på den låga nederbörds mängden under året, vilket medför mindre vattenmängder att pumpa undan, och dels på den milda avslutningen på året.

**Personalkostnaderna** blev **1 354 tkr** lägre än budgeterat. Orsaken är oplanerade personalavgångar samt att budgeterade vakanser tillsatts senare under året än budgeterat.

Utfallet för **Köp av tjänster** ger ett underskott med **972 tkr** jämfört med budget. Kostnaderna för slamtömning och högtrycksspolning vid ARV Nolhaga har blivit högre än budgeterat. Verksamheten har under året även haft ökade kostnader för underhåll av ledningsnätet. Vidare har behov uppkommit att utföra andra åtgärder som ej budgeterats. Exempel på detta är genomförd rensning av Mellbyån samt en sanering av en cistern med svavelsyra. Konsultkostnaderna har varit mycket höga vid ARV Nolhaga på grund av att verksamheten bland annat behövt ta hjälp av en elkonsult för att täcka verksamhetens behov då egna resurser saknats. Dock är den totala avvikelsen avseende konsultkostnader marginell för VA då dessa kostnader istället blivit lägre inom övriga verksamhetsområden.

Utfallet för **Övriga kostnader** ger ett underskott med **1 350 tkr**. Inom denna kontogrupp finns flertalet avvikelser på diverse konton, varav de största kommenteras nedan:

- **Material:** Ökade kostnader för förbrukningsinventarier i samband med mindre reparationer och underhåll med ca 1 000 tkr. Här ingår ett större inköp av bärare till kvävesteget vid ARV Nolhaga för drygt 500 tkr, vilket var nödvändigt för att förbättra effektiviteten i reningsprocessen.
- **Akuta underhållsåtgärder:** Kostnaderna för t.ex. beläggningsarbeten har varit högre än budgeterat med totalt ca 675 tkr. Arbetena avser reparationer efter läckor på vatten-, dag- och spillvattenledningar. Dessa kostnader är svåra att budgetera eftersom antalet läckor, samt deras omfattning, varierar år från år.



- Övrigt: Resterande avvikelse förklaras av flertalet mindre avvikelser på olika konton där utfallet istället blivit något lägre än budgeterat.

De **gemensamma kostnaderna** innefattar nämndkostnader, ledning, stödfunktioner (bland annat HR, ekonomi, förvaltningssekreterare, informatör) och lokalkostnader på Sveagatan (inklusive kontorsutrustning). Dessa kostnader har för 2018 fallit ut **220 tkr** lägre än budgeterat bl. a. på grund av sjukskrivning samt lägre kostnader för telefoni.

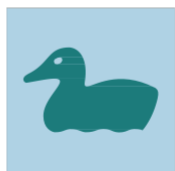
#### Avskrivningar (Not 3)

| Belopp i tkr                             | Budget 2018    | Bokslut 2018   | Avvikelse   |
|--|----------------|----------------|-------------|
| Avskrivningar byggnader och anläggningar | -10 445        | -10 881        | -437        |
| Avskrivningar maskiner och inventarier   | -540           | -490           | 50          |
| Nedskrivningar                           |                | -1             | -1          |
| <b>Summa avskrivningar</b>               | <b>-10 985</b> | <b>-11 373</b> | <b>-388</b> |

Kostnaderna för avskrivningar är **388 tkr** högre än budgeterat. Detta beror på att några större investeringsprojekt (VA-utbyggnad inom Saxebäcken, överföringsledning Sundet samt VA-ledningar vid Kärrbogärdevägen) blivit driftsatta tidigare än vad som antogs vid budgeteringen. De två senare projekten har även blivit dyrare än budgeterat, vilket också bidragit till högre avskrivningar.

#### Finansiella poster (Not 4 och 5)

| Finansiella intäkter, belopp i tkr       | Budget 2018 | Bokslut 2018 | Avvikelse |
|--|-------------|--------------|-----------|
| Ränteintäkter                            |             | 1            | 1         |
| varav tillgodoräknad ränta på likviditet |             | 1            | 1         |
| Övriga finansiella intäkter              |             | 16           | 16        |
| <b>Summa finansiella intäkter</b>        | <b>0</b>    | <b>17</b>    | <b>17</b> |



| Finansiella kostnader, belopp i tkr                        | Budget 2018   | Bokslut 2018  | Avvikelse  |
|--|---------------|---------------|------------|
| Räntekostnader   | -5 148        | -4 816        | 332        |
| varav räntekostnader på långfristiga skulder till kommunen | -5 148        | -4 816        | 332        |
| Övriga finansiella kostnader                               |               | -2            | -2         |
| <b>Summa finansiella kostnader</b>                         | <b>-5 148</b> | <b>-4 818</b> | <b>330</b> |

Utfallet för de **finansiella posterna** (Not 4 och 5), vilka i huvudsak består i kostnader för kommunlån, blev **330 tkr** lägre än budgeterat. Detta beror på att investeringsutgifterna blev drygt 22 000 tkr lägre, vilket innebär lägre räntekostnader då lånebehovet därmed minskat jämfört med budget.

#### Resultatavstämning (Not 6)

| Belopp i tkr                                | Budget 2018 | Bokslut 2018 | Avvikelse |
|---|-------------|--------------|-----------|
| Överuttag (-)/underskott (+)                | 517         | 3 562        | 3 045     |
| Investeringsfond                            | 8 007       | 8 059        | 52        |
| Skuld till abonnenter (UB 2018)             | 6 420       | 2 189        | -4 231    |
| * Överuttag => skuld till abonnenterna ökar |             |              |           |

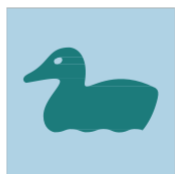
Vid årets ingång uppgick VA-verksamhetens skuld till abonnenterna till **5 751 tkr** (budgeterat var dock 6 420). I budgeten för år 2018 väntades resultatet bli negativt, med ett underskott uppgående till **517 tkr**. Resultatet blev dock betydligt sämre och landade på ett underskott uppgående till **3 562 tkr**, vilket ger en negativ avvikelse jämfört med budget på **3 045 tkr**.

Då verksamheten måste uppvisa ett nollresultat har intäkterna i samband med årsbokslutet justerats upp med **3 562 tkr** för att hamna i nivå med kostnaderna. Samtidigt har skulden till abonnenterna minskats med motsvarande belopp. Den utgående skulden per 2018-12-31 uppgår därmed till **2 189 tkr** (IB: 5 751 tkr – 3 562 tkr = 2 189 tkr). Detta ger ett tuffare ekonomiskt utgångsläge inför 2019.

#### Jämförelse mellan årets resultat och föregående års resultat

Trots att intäkterna 2018 är högre jämfört med föregående år så är det totala utfallet **3 488 tkr** sämre på grund av betydligt högre kostnader.

**Verksamhetens intäkter** blev **1 696 tkr** högre 2018 jämfört med föregående år på grund av högre intäkter genererade från anläggningsavgifter. Det gäller dels de direkt



intäktsförda avgifterna då fler fastigheter har anslutits till kommunens VA-nät innevarande år och dels de periodiserade anläggningsavgifterna<sup>2</sup>.

**Verksamhetens kostnader** har totalt fallit ut **3 447 tkr** högre innevarande år jämfört med 2017. De största avvikelserna återfinns inom nedan områden:

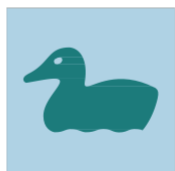
- Reparationer & underhåll: Utfall **930 tkr** högre jämfört med föregående år då behovet av löpande underhållsåtgärder under året varit större.
- Personalkostnader: Utfall **987 tkr** högre innevarande år jämfört med 2017 på grund av fler årsarbetare.
- Övriga kostnader: Utfall **1 216 tkr** högre 2018 jämfört med 2017. Detta beror till största del på betydligt högre kostnader för inköp av förbrukningsinventarier till underhåll innevarande år.
- Processkemikalier: Utfall **226 tkr** högre i år huvudsakligen på grund av driftstörningar i reningsprocessen.
- Köp av tjänst: Utfall **106 tkr** högre jämfört med år 2017 på grund av ökade kostnader för bland annat slamhantering och konsulter.

**Avskrivningarna** ligger **1 466 tkr** högre 2018 jämfört med 2017, vilket är en naturlig följd av den fortsatt höga investeringstakten där fler projekt genomförs och aktiveras efter hand och de totala avskrivningarna därmed kontinuerligt ökar.

**Finansiella poster** uppvisar sammantaget en högre kostnad med **270 tkr** jämfört med förra året. Internräntan för kommunlånet ligger på samma nivå mellan åren (1,75 %) men kostnaden ökar eftersom verksamhetens totala långfristiga skuld till kommunen fortsätter att öka till följd av den fortsatt höga investeringstakten.

---

<sup>2</sup> Eftersom huvuddelen av intäkterna från varje ansluten fastighet periodiseras framåt i tiden under anläggningens livslängd och genererar månatliga intäkter under hela livslängden, så blir intäkterna från de periodiserade anläggningsavgifterna högre i takt med att fler anläggningar kopplas in.



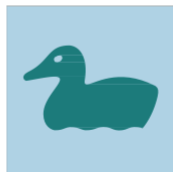
## Investeringar

Investeringsutfallet för året uppgår till **47 319 tkr**, vilket innebär en positiv budgetavvikelse med totalt **22 265 tkr**. Många av investeringsprojekten, både i projekteringsfas och utförandefas, måste ständigt anpassas efter ny information och tillkommande faktorer som i sin tur påverkar det slutliga utfallet och mycket har hänt sedan budgeten fastslogs.

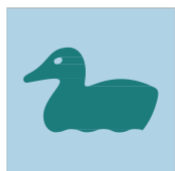
Nedan följer en tabell som visar investeringsutfallet 2018 per projekt med en jämförelse av årets utfall mot budget samt mot utfallet för år 2017. Dock kan nämnas att den enskilt största avvikelsen på 9 350 tkr återfinns inom området *expansionsinvesteringar* och beror på att delar av VA-utbyggnaden i Skämningared/Svanvik skjutits fram till år 2019 samt kommer att utföras till en lägre totalkostnad än budgeterat. En annan betydande avvikelse, uppgående till 6 113 tkr, beror på att budgeterat arbete för byggnation av ny röttkammare vid avloppsreningsverket i Nolhaga har skjutits framåt i tiden. Denna investering ingår i området *reinvesteringar* där även flera andra budgeterade investeringsprojekt senarelagts på grund av resursbrist under året vid kommunens vatten- och avloppsreningsverk. Ytterligare stora avvikelser mot budget finns och dessa förklaras på projektnivå i nedanstående tabell.

| Tkr   | Budget 2018   | Bokslut 2018  | Avvikelse helår | Bokslut 2017  | Differens 2017/2018 | Kommentar avvikelse helår/budget  |
|---|---------------|---------------|-----------------|---------------|---------------------|---|
| <b>Expansionsinvestering</b>                            | <b>34 789</b> | <b>24 993</b> | <b>9 796</b>    | <b>34 821</b> | <b>-9 828</b>       |   |
| <b>Expansionsinvestering - VA</b>                       | <b>27 248</b> | <b>20 941</b> | <b>6 307</b>    | <b>18 070</b> | <b>2 871</b>        |   |
| 12910 Div ledningsarbeten, serviser i verksamhetsområde | 800           | 2 018         | -1 218          |               |                     | Fler anläggningar av VA-serviser än budgeterat.   |
| 12971 Överföringsledning Sundet                         | 100           | 237           | -137            |               |                     | Tillkommande geoteknisk undersökning och ersättningar ledningsrätt.   |
| 12974 Sundet VA utbyggnad inom omr.                     | 2 000         | 5 848         | -3 848          |               |                     | Projektet försenat från 2017. Även tillkommande ledningsrättsersättningar.  |
| 12975 Hulabäck utbyggnad VA                             |               | 486           | -486            |               |                     | Utgifter för att färdigställa projekteringen. Utökad geoteknisk undersökning.   |
| 12976 Överföringsledning Lövekulle-Simmenäs             |               | 18            | -18             |               |                     | Klart.  |
| 12969 Saxebäcken VA utbyggnad inom omr.                 | 200           | 201           | -1              |               |                     | Ledningsrättsersättningar i nivå med budget 2018.   |
| 12972 Skämningared/Svanvik Utbyggnad VA                 | 19 348        | 9 998         | 9 350           |               |                     | Utgifterna fördelas mellan 2018/2019 och har delvis förskjutits framåt i tiden. Totalutgiften dock lägre än beräknat. |

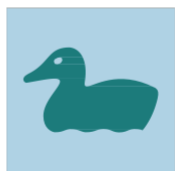




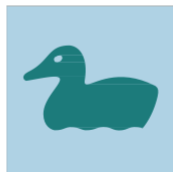
| Tkr  | Budget 2018   | Bokslut 2018  | Avvikelse helår | Bokslut 2017  | Differens 2017/2018 | Kommentar avvikelse helår/budget   |
|--|---------------|---------------|-----------------|---------------|---------------------|--|
| 12919 Västra Bodarne   | 4 500         | 1 378         | 3 122           |               |                     | Lägre utgifter än beräknat för 2018. Utgifter har tidigare belastat 2017 års investeringar.          |
| 12973 Huvudledning Ingared-Norsesund                           |               | 33            | -33             |               |                     | Klart.   |
| 12982 Vattenförsörjning Sollebrunn                             | 300           |               | 300             |               |                     | Projektet klart tidigare än budgeterat.  |
| 12984 Utb inom Röhult, Blåtj.v.                                |               | 85            | -85             |               |                     | Tillkommande lantmäteriersättningar.   |
| 12977 Utbyggnad inom Simmenäs                                  |               | 51            | -51             |               |                     | Ledningsrättsersättningar.   |
| 12933 Nya brandposter VA                                       |               | 68            | -68             |               |                     | Ej budgeterad investering.   |
| 12936 Utr. för insaml. av mätdata från vattenmätare            |               | 454           | -454            |               |                     | Ej budgeterad investering till följd av snabbare införande än beräknat av fjärravlästa vattenmätare. |
| 12902 Kontorsinredning ARV Nolhaga (pga tillkommande personal) |               | 68            | -68             |               |                     | Ej budgeterad investering, tillkommande personal.  |
| <b>Expansionsinvestering - Exploatering VA</b>                 | <b>7 541</b>  | <b>4 052</b>  | <b>3 489</b>    | <b>16 751</b> | <b>-12 699</b>      |  |
| 12810 T3 Bergkullegatan  |               | 4             | -4              |               |                     |  |
| 12822 Stadsskogen Planering AT                                 | 3 875         | 67            | 3 808           |               |                     | Stor avvikelse pga. mycket osäker budget kring exploateringsåtgärder.                                |
| 12826 Lövekulle Etapp 3 Skårsvägen                             | 1 128         |               | 1 128           |               |                     | Förskjuts till 2019.   |
| 12845 cirk Grankulleg 55-59 VA                                 |               | 74            | -74             |               |                     | Ingår i budget för projekt 12822 ovan.   |
| 12846 T2 Norra delen Tomtebog.                                 |               | 105           | -105            |               |                     | Ej budgeterad investering, nytt projekt.   |
| 12860 VA Kärrbogärdevägen 2893 (Östra Ingared)                 | 2 538         | 3 618         | -1 080          |               |                     | Pga. markförhållanden har projektet fördrats avsevärt.   |
| 12832 Strandstigen   | 0             | 167           | -167            |               |                     | Tillkommande investering, förhöjd utgift pga. problem i dricksvattennätet.                           |
| 12835 VA-anl Knektegårdsg                                      |               | 17            | -17             |               |                     |  |
|  |               |               |                 |               |                     |  |
| <b>Imageinvestering</b>  | <b>0</b>      | <b>0</b>      | <b>0</b>        | <b>0</b>      | <b>0</b>            |  |
|  |               |               |                 |               |                     |  |
| <b>Reinvestering</b>   | <b>25 200</b> | <b>15 332</b> | <b>9 868</b>    | <b>12 770</b> | <b>2 561</b>        |  |
| Maskiner & Inventarier   | 0             | 280           | -280            |               |                     | Ej budgeterad investering.   |



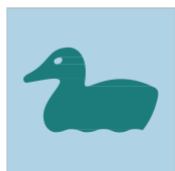
| Tkr  | Budget 2018 | Bokslut 2018 | Avvikelse helår | Bokslut 2017 | Differens 2017/2018 | Kommentar avvikelse helår/budget   |
|--|-------------|--------------|-----------------|--------------|---------------------|--|
| Inventarier  |             | 120          | -120            |              |                     | Ej budgeterad investering.   |
| 12942 Byte av dricksvattenpump Hjälpared                   | 300         |              | 300             |              |                     | Utgifter avseende budgeterad projektering för geologisk undersökning förskjuts framåt pga hög belastning på anlitat företag.   |
| 12946 Datorisering Bjärke vattenverk                       | 50          |              | 50              |              |                     | Inget utfall 2018, senarelagt till 2019.   |
| 12940 Datorisering Hjälpared och yttre anläggningar        | 400         | 184          | 216             |              |                     | Endast fortlöpande mindre åtgärder på anläggningarna under 2018 och fortsatt datorisering 2019.  |
| 12989 Ombyggnad, ny rötammare                              | 6 400       | 287          | 6 113           |              |                     | Senarelagt och endast projektering/förstudie utförs 2018.  |
| 12909 Utbyte Gasmotorer, panna                             | 1 365       | -98          | 1 463           |              |                     | Inget utfall 2018 (endast en justerad faktura). Projektet skjuts framåt och kommer troligen att ingå i rötammareprojektet (12989).   |
| 12907 Utbyte doserpumpar ALG                               | 155         |              | 155             |              |                     | Förskjutet till 2019.  |
| 12964 Utbyte av slamavvattare ARV Sbn                      | 650         |              | 650             |              |                     | Projektet skjuts fram till 2020.   |
| 12954 Renovering pumpar ARV Nollhaga                       | 500         |              | 500             |              |                     | Projektet skjuts framåt i tiden pga. resursbrist   |
| 12967 Utbyte/uppgradering av rotociver/rensgaller          | 580         | 26           | 554             |              |                     | Projektet genomfört huvudsakligen år 2017 och är nu klart till lägre utgift än budgeterat.   |
| 12914 Renovering av tak och plåtarbeten sandviksvägen pstn | 255         |              | 255             |              |                     | Projektet skjuts framåt i tiden pga. att helhetsgrepp behöver tas där man ser över alla pumpstationer med avseende på byggstandard, arbetsmiljö, personsäkerhet och brutet vatten. |
| 12917 Savannen pstn renovering                             | 105         | 96           | 9               |              |                     | Mer omfattande renoveringsbehov än budgeterat, men dessa ökade utgifter kommer först nästa år.   |



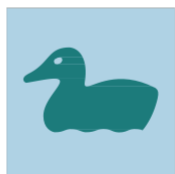
| Tkr   | Budget 2018 | Bokslut 2018 | Avvikelse helår | Bokslut 2017 | Differens 2017/2018 | Kommentar avvikelse helår/budget   |
|---|-------------|--------------|-----------------|--------------|---------------------|--|
| 12912 Inv i samband m ledningsunderhåll                           | 12 500      | 12 058       | 442             |              |                     | Lägre utfall dels pga. att några arbeten utförts till lägre utgift än budgeterat samt dels pga. brist på utförarkapacitet.             |
| 12921 Bassänger renovering ARV Nohaga                             | 300         |              | 300             |              |                     | Projektet skjuts framåt i tiden pga. resursbrist.  |
| 12923 Utbyte ventilation & värme, avlopp maskinbyggnad ARV Nohaga | 50          | 322          | -272            |              |                     | Större renoveringsbehov än budgeterat.   |
| 12905 Byte av låg- och högspänningsställverk                      | 50          |              | 50              |              |                     | Kommer ingå i röttkammarprojektet (12989).   |
| 12952 Omläggning av tak på filtersal, Hjälmareds vattenverk       | 1 500       | 263          | 1 237           |              |                     | Ej klarlagt hur omfattande omläggningen blir. Utredning pågår, dock delvis förskjutet i tid till 2019, vilket ger lägre utgifter i år. |
| 12924 Utbyte av automatiskskåp pumpstationer                      | 40          |              | 40              |              |                     | Detta projekt saknar utfall då det flyttas in i projekt 12987 datorisering av pumpstationer.   |
| 12983 Ny skraputrustning Sandfång 1 ARV Nohaga                    |             | 515          | -515            |              |                     | Ej budgeterad investering.   |
| 12930 Ventilation eftersedimentering ARV Nohaga                   |             | 27           | -27             |              |                     | Ej budgeterad investering.   |
| 12958 Kommunalvattenledn. ARV Nohaga                              |             | 131          | -131            |              |                     | Ej budgeterad investering.   |
| 12957 Järnvägsgatan ARV Sbn (ombyggn tillfartsväg)                |             | 443          | -443            |              |                     | Ej budgeterad investering.   |
| 12943 Markgatans pstn ny ventilation                              |             | 30           | -30             |              |                     | Ej budgeterad investering för ny ventilation (befintlig ur funktion).  |
| 12963 N:a Fiskareg. pstn (Ny ventilation & kommunalvattenledn.)   |             | 78           | -78             |              |                     | Ej budgeterad investering för ny ventilation och kommunalvattenförsörjning pga. den befintliga ur funktion.                            |
| 12961 Ögon- & nödduschar VV                                       |             | 109          | -109            |              |                     | Ej budgeterad. Nödvändig inv. ur arbetsmiljösynpunkt då äldre ögon- och nödduschar ej levde upp till gällande krav.                    |



| Tkr   | Budget 2018  | Bokslut 2018 | Avvikelse helår | Bokslut 2017 | Differens 2017/2018 | Kommentar avvikelse helår/budget   |
|---|--------------|--------------|-----------------|--------------|---------------------|--|
| 12960 Omrörare flockningsbassäng ARV Nolhaga                                  |              | 71           | -71             |              |                     | Projekteringsutgifter (ej budgeterade) avseende utbyte av omrörare från 1960-talet i mycket dåligt skick.  |
| 12901 Brandlarmsanl. ARV Nolhaga  |              | 84           | -84             |              |                     | Ej budgeterad investering (flera byggnader saknar branddetektering).   |
| 13901 Dricksv.pump och utr. Gräfsnäs  |              | 189          | -189            |              |                     | Ej budgeterad. Nödvändig inv. för att säkerställa leverans av dricksvatten samt leva upp till lagkrav avseende larmhantering.                          |
| 13905 Utbyte pumpstn Gudmundsg.   |              | 13           | -13             |              |                     | Ej budgeterad investering.   |
| 13907 Renov. omklädningsrum, Färgens VV                                       |              | 55           | -55             |              |                     | Ej budgeterad. Utökad personalstyrka kräver större personalutrymmen.   |
| 12959 Anläggning för brutet vatten, försedimentering ARV Nolhaga              |              | 49           | -49             |              |                     | Ej budg. inv. (tot 320 tkr). Påbörjat utbyte av anläggningen som är i mycket dåligt skick. Måste bytas då den är nödvändig för verkets funktionalitet. |
| <b>Anpassningsinvestering</b>   | <b>9 595</b> | <b>6 994</b> | <b>2 601</b>    | <b>7 158</b> | <b>-164</b>         |  |
| 12987 Datorisering (verk och) pumpstationer                                   | 2 850        | 358          | 2 492           |              |                     | Minskar projektets omfattning till endast pumpstationer och skapar ett eget projekt för datorisering av verk (Nolhaga ARV) vilket senareläggs.         |
| 12908 Komplettering brand, inbrottslarm maskinbyggnad ARV                     | 250          |              | 250             |              |                     | Förskjuten i tid.  |
| 12913 Installation av reservkraftsuttag i strategiska stationer inom kommunen | 45           |              | 45              |              |                     | Senarelagt till 2019 och framåt.   |
| 12927 Dagvattenåtgärder   | 200          | 26           | 174             |              |                     | Färre åtgärder utförda än budgeterat.  |
| 12920 Huvudledningar Alingsås Tätort (inkl. byggnation av ny ventilammare)    |              | 38           | -38             |              |                     | Klart.   |



| Tkr                                       | Budget 2018   | Bokslut 2018  | Avvikelse helår | Bokslut 2017  | Differens 2017/2018 | Kommentar avvikelse helår/budget  |
|---|---------------|---------------|-----------------|---------------|---------------------|---|
| 12951 Nödvattenbrunn Nolhaga              | 300           | 50            | 250             |               |                     | Vattendom klar. Bygglov skall sökas. Inga ytterligare utgifter 2018 utan fördröjt till 2019.  |
| 12955 Slammottagning Sävelund             | 600           | 2 784         | -2 184          |               |                     | Utgiftsökning då anläggningens utformning och behov måste utökas. Projektet löper över två år. Utgifter som beräknats för 2017 har förts över på 2018.      |
| 12953 Tillbyggnad av Gräfsnäs vattenverk  | 350           | 228           | 122             |               |                     | Bygglov samt gjutning av bottenplatta klart. Dock lägre utgifter till följd av senarelagd byggstart pga. personalomsättning hos upphandlad entreprenör.     |
| 12938 Flytt av ledningar för E20          | 5 000         | 3 195         | 1 805           |               |                     | 2018 görs sträckan Kristineholmsvägen. Ny beräknad utgift efter projektering är högre än budgeterat men ca 3 000 kommer att belasta 2019 års investeringar. |
| 12934 Parkering VV Sbn (utökn)            |               | 59            | -59             |               |                     | Ej budgeterad investering. Behov av större yta (stora fordon).  |
| 12993 Utbyte Kristineholms pumpstation    |               | 62            | -62             |               |                     | Budgeterad 2019 men har ej budgeterade projekteringsutgifter 2018.  |
| 13900 Ny trycklufts-kompressor Färgens VV |               | 77            | -77             |               |                     | Ej budgeterad inv. nödvändig för att säkerställa dricksvattenproduktionen.  |
| 13902 Brandlarm ARV Sbn                   |               | 117           | -117            |               |                     | Ej budgeterad inv. Ej heltäckande detektering åtgärdas och gammal central byts ut.  |
| <b>TOTALT UTGIFTER</b>                    | <b>69 584</b> | <b>47 319</b> | <b>22 265</b>   | <b>54 749</b> | <b>-7 431</b>       |   |



### Jämförelse av investeringsutfallet med motsvarande period föregående år

---

Utfallet innevarande år ligger totalt **7 431 tkr** lägre än utfallet år 2017. Utfallet mellan åren är svårt att jämföra då investeringsprojektens antal och omfattning kan variera stort mellan åren. De största avvikelserna kommenteras per område nedan.

**Expansionsinvesteringarna** har ett utfall som totalt är **9 828 tkr** lägre i år jämfört med år 2017. Dock finns inom detta investeringsområde stora avvikelser mellan åren på projektnivå i båda riktningar. En förklaring till skillnaden mellan åren är utbyggnaden i Tokebacka som färdigställdes föregående år med utgifter på ca 12 500 tkr år 2017. Detta projekt krävde endast begränsade resurser av VA-verksamheten då arbetet planerades och utfördes av Trafikverket. I år har verksamheten i större utsträckning använt egna resurser och utförarkapacitet i projekten och därmed har omfattningen blivit mindre.

Inom området **reinvesteringar** har utfallet blivit högre än föregående år med **2 561 tkr**. Den största differensen inom detta område återfinns inom projektet Investeringar i samband med ledningsunderhåll och förklaras av att mer underhållsarbete utförts inom detta projekt innevarande år jämfört med år 2017.

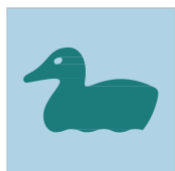
Inom investeringsområdet **anpassningsinvesteringar** har utfallet varit **164 tkr** lägre under innevarande år jämfört med år 2017. Inom detta område är det några projekt som har betydande avvikelser mellan åren. I år har VA haft stora utgifter för *Slammottagningen i Sävelund* samt för *Flytt av ledningar för E20* med ett utfall som totalt är 5 800 tkr högre än föregående år. Projektet *Huvudledningar Alingsås tätort* ger en avvikelse i motsatt riktning då detta färdigställdes år 2017 och har ett utfall som är drygt 3 100 tkr lägre jämfört med föregående år. Vidare har utgifterna för *dagvattenåtgärder* varit knappt 2 600 tkr lägre i år än förra året främst på grund av att ett större arbete då utfördes längs riksväg 42 i Sollebrunn.

### Förutbetalda intäkter som periodiseras över sin nyttjandetid

---

VA-verksamheten får förutbetalda intäkter från de anläggningsavgifter som tas ut i samband med att fastigheter ansluts till det kommunala VA-nätet. Endast 5 % av de debiterade anläggningsavgifterna resultatförs som en direkt intäkt under innevarande år. Resterande del (95 %) av den debiterade avgiften anses vara förutbetald. Denna del periodiseras/fördelas därför framåt i tiden och genererar månatliga intäkter under anläggningens resterande livslängd. Dessa intäkter möter de kostnader verksamheten haft i form av avskrivningar på de investeringar som gjorts i VA-nätet.

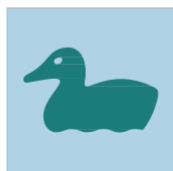
Förutbetalda intäkter avseende anläggningsavgifter för vatten och avlopp uppgick under året till **20 874 tkr**. Detta ligger **10 424 tkr** under plan. Denna avvikelse är stor, men intäkter från anläggningsavgifter varierar kraftigt över tid och påverkas bl.a. av



bygglovshantering, utbyggnadstakten samt förskjutningar i tid av planerade byggprojekt inom kommunen.

Anläggningsavgifterna delas i nedan tabell upp i två delar. Dels anläggningsavgifter inom ordinarie VA-verksamhet, dels avgifter som tas ut i samband med utbyggnad av exploateringsområden. De största avvikelserna jämfört med budget återfinns inom områdena Östra Ingared, Tokebacka, Östra Färgen, Västra Bergkullegatan, Lövekulle samt strötomter. Avvikelseorna förklaras i huvudsak av försenad byggstart men beror i vissa fall även på försenad tomtförsäljning, detaljplanering eller försenad ledningsläggning (se tabell).

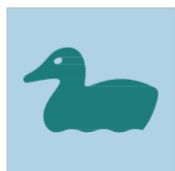
| Tkr, Inkomster   | Budget 2018   | Bokslut 2018  | Avvikelse helår | Bokslut 2017 | Differens 2017/2018 | Kommentar avvikelse Bokslut/Budget   |
|--|---------------|---------------|-----------------|--------------|---------------------|--|
| <b>- Anläggningsavgifter VA</b>  | <b>19 352</b> | <b>15 261</b> | <b>-4 090</b>   | <b>8 875</b> | <b>6 386</b>        |  |
| Strötomter (02801)   | 3 278         | 2 223         | -1 054          | 5 620        | -3 396              | Ett antal objekt där byggstart inte skett eller kommer ske senare än beräknat.                             |
| Röhult (02802)<br>Blåtjärnsv.  | 570           | 576           | 6               | 435          | 141                 | Utfall enligt budget.  |
| Simmenäs (02811)   | 504           | 345           | -158            | 153          | 192                 | Det har varit svårt att få in avgift avseende något enstaka objekt.  |
| NV Sävelund (02810)  | 380           |               | -380            |              | 0                   |  |
| Norsesund (02805)  | 808           | 702           | -105            |              | 702                 | Delvis försenad, ledningsläggning ej utförd ännu. Debitering sker första kvartalet 2019.                   |
| Saxebäcken överföringsledning (02814)                                      | 855           | 1 050         | 195             |              | 1 050               | Tidigareläggning, slutdebitering tredje kvartalet enligt gällande taxa.                                    |
| Saxebäcken VA inom området (02814)   | 4 978         | 4 080         | -898            | 2 317        | 1 763               | Fördröjning då obebyggda tomter enl gällande plan avvaktar ny detaljplan samt ansökan om avbetalningsplan. |
| Utbyggnad inom Östra Färgen (hela området) inkl överföringsledning (02812) | 6 935         | 5 104         | -1 831          |              | 5 104               | Debitering delvis förskjuten till andra halvåret 2019 pga. försening enl tidigare planering.               |
| Västra Bodarne (02818)   | 1 045         | 1 180         | 135             |              | 1 180               | Fler fastigheter kunde anslutas till lagda ledningar 2018 än budgeterat.                                   |
| Tomtered (02807)   |               |               |                 | 235          | -235                |  |



| Tkr, Inkomster                               | Budget 2018   | Bokslut 2018  | Avvikelse helår | Bokslut 2017  | Differens 2017/2018 | Kommentar avvikelse Bokslut/Budget   |
|--|---------------|---------------|-----------------|---------------|---------------------|--|
| Ingared syd Sjöbov. (02892)                  |               |               |                 | 116           | -116                |  |
| <b>- Anläggningsavgifter Exploatering VA</b> | <b>11 947</b> | <b>5 613</b>  | <b>-6 334</b>   | <b>4 081</b>  | <b>1 532</b>        |  |
| Lövekulle etapp 3 Skår (02852)               | 1 520         | 292           | -1 228          |               | 292                 | Detaljplanen är försenad. Byggnation andra halvåret 2019.                      |
| Östra Ingared                                | 1 900         |               | -1 900          |               | 0                   | Byggstart går trögt, påbörjad nov 2018.  |
| Strandstigen (02825)                         | 1 425         | 2 144         | 719             |               | 2 144               | Tidigarelagd, hela intäkten förs på 2018.                                      |
| Prästerydsvägen (Rosendal) (02862)           | 760           |               | -760            |               | 0                   | Byggnation försenad.   |
| Tokebacka VA                                 | 1 900         |               | -1 900          |               | 0                   | Färre ansl. än budgeterat (2 fastigheter aviserade varav en byggnation pågår). |
| Nordöstra Stadsskogen (02840)                | 2 423         | 2 901         | 478             | 3 329         | -428                | Fler fastigheter anslutna 2018 än budgeterat.                                  |
| Ragnehillsgatan (02844)                      | 119           |               | -119            |               |                     | Försenad försäljning och därmed försenad anslutning.                           |
| Västra Bergkullegatan                        | 1 425         |               | -1 425          |               | 0                   | Försenad byggstart.  |
| Norsesundsvägen (02894)                      | 475           | 119           | -356            | 118           | 1                   | Tomtförsäljning går trögt. Tre bygglov på gång.                                |
| Lövekulle etapp 1 fritid (02837)             |               | 156           | 156             | 572           | -416                | Tillkommande byggnation på lediga fastigheter.                                 |
| Motorbåten (02856)                           |               |               |                 | 62            | -62                 | Byggnation och debitering klar 2017.   |
| <b>TOTALT INKOMSTER</b>                      | <b>31 298</b> | <b>20 874</b> | <b>-10 424</b>  | <b>12 956</b> | <b>7 918</b>        |  |

De förutbetalda intäkterna är **7 918 tkr** högre för bokslutsperioden innevarande år jämfört med år 2017. Den här typen av utgifter är dock svåra att jämföra mellan åren eftersom byggnationen kan variera kraftigt mellan olika geografiska områden, år samt påverkas av rådande konjunktur. Debitering av anläggningsavgifter följer den takt som fastigheter bebyggs inom kommunens VA-verksamhetsområden. Var, och i vilken takt, byggnationen sker styrs av efterfrågan.





## Personalredovisning – hela avsnittet är famtaget utifrån den nya nämndorganisationen 2019

---

### Personal och kompetensförsörjning

---

#### Personalsammansättning

Antalet årsarbetare har ökat med drygt 10 årsarbetare. Några ingenjörer på GIS och Bygglov samt att några vakanta chefstjänster har tillsatts under 2018. Organisationen har även utökats med ett par arbetsledare.

Vid rekrytering har nästan samtliga utannonserade tjänster tillsatts. Det råder fortsatt brist på sökande med tillräcklig kompetens inom Plan och Bygglövsavdelningen. Vi ser en positiv utveckling med de kompetenser vi rekryterat in under året. Dels har de tillfört ny kompetens till oss och bidragit i dialog med befintliga medarbetare för en positiv utveckling inför framtida utveckling.

#### **Andel timavlönade**

Antalet timavlönade har gått ner från 5,7 årsarbetare 2017 till 3 årsarbetare 2018. Under motsvarande period har övertiden ökat med 0,5 årsarbetare.

#### **Andel delade turer**

Ej aktuellt.

#### *Personalomsättning*

---

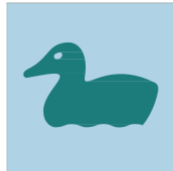
Personalomsättningen 2018 har sjunkit till 7,8% från 2017 års nivå på 12% för motsvarande verksamhet. Flertalet av våra yrkesgrupper har en fortsatt gynnsam arbetsmarknad.

#### *Personalförsörjning*

---

Planarkitekt och Bygglövshandläggare har utannonserats och inte fullt ut tillsatts då erfarna sökande saknats eller att vi inte kunde nå avslut. Konkurrensen om kvalificerade sökande är fortsatt ytterst tuff i landet.

Vid rekrytering av mer tekniskt inriktade tjänster har det tydligt märkts av en god arbetsmarknad även för den gruppen, även om kvalificerade sökande finns är det inte alltid vi kan nå avslut. Vi konkurrerar om arbetskraft inom ett geografiskt område med en mycket god arbetsmarknad. Glädjande nog har vi lyckats besätta samtliga tjänster med kompetenta och engagerade medarbetare.



Att fortsatt arbeta med lokala friskfaktorer och individuell kompetensutveckling är avgörande för att medarbetarna ska välja att stanna och vidareutvecklas inom Samhällsbyggnadskontoret.

### Kompetensutveckling

---

Grund för kompetensutveckling är utvecklingssamtalet där planer görs med koppling till nämndens mål. Kompetensutveckling sker sedan på individ och gruppnivå utefter behov. En stor del av kompetensutvecklingen sker internt genom att man lär av varandra. Extern kompetensutveckling sker planerat av respektive chef för grupp och individ.

Natur erbjuder några tjänster till Arbetsmarknadsenheten i syfte att stödja individer inför inträde/återinträde på arbetsmarknaden. Även sysselsättning inom arkivtjänst och kök har erbjudits under året.

Under året har en kompetensförsörjningsplan arbetats fram som ny behöver införliva hela den nya organisationen, för att sedan följas upp på grupp och individnivå med medarbetarsamtalet och satt kompetensutvecklingsplan.

### Jämställdhet

---

#### Medianlön

Inga osakliga löneskillnader kan påvisas. 2018 års lönekartläggning har inte gjorts ännu pga. försenad process del av löneöversynen 2017.

### Arbetsmiljö

---

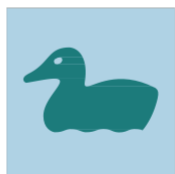
Under året har följande rutiner samverkats/antagits:

- Checklista för fysisk arbetsmiljöron
- Rutiner för att förebygga hot och våldssituationer
- Rutiner vid trakasserier och kränkande särbehandling
- Introduktion av nyanställda

Rutinerna tas upp på APT för diskussion i respektive grupp så vi hjälps åt att uppmärksamma potentiella arbetsmiljöproblem i god tid. Dessa diskussioner i kombination med individuella utvecklingssamtal med förtydligande av den egna rollen för att nå de gemensamma målen leder även till bättre arbetsmiljö. På varje avdelning tas även en handlingsplan fram efter medarbetarenkäten som fokuserar på vilka frisk- samt riskfaktorer gruppen ska arbeta med under kommande året.

---

Se även Prioriterat mål nr 4.



## Systematiskt arbetsmiljöarbete

---

Samhällsbyggnadskontoret genomför årligen en fysisk arbetsmiljöromd inom samtliga verksamheter. Den psykosociala arbetsmiljöromden genomförs genom NMI enkät (nöjd medarbetarindex). Samtliga grupper arbetar på arbetsplatsträffar (APT) med uppföljning av den psykosociala arbetsmiljöromden vilket leder till avdelnings-/enhetsspecifika handlingsplaner. Förvaltningens samverkansgrupp (FSG) och ledning tar därefter fram en central handlingsplan.

Arbetsmiljöarbetet följs upp av ledning tillsammans med FSG. Innan förändringar i organisationen sker görs konsekvens- och riskbedömningar tillsammans med skyddsombud.

Arbetsmiljöfrågorna följs upp på APT och FSG. Utbildning i gällande lagstiftning, föreskrifter och riktlinjer har fortsatt fokus. En genomgång av vilka arbetsmiljöföreskrifter (AFS:ar) som gäller inom förvaltningen har genomförts tillsammans med företagshälsovården 2018. Nu ska det arbetet implementeras i den fysiska arbetsmiljöromden så vi säkrar upp att vi följer regelverket. Arbetet sker tillsammans med skyddsombuden på samhällsbyggnadskontoret.

Utförarenheten på Gata behöver ta fram en specifik rutin för hot och våld anpassad för just denna verksamhets förutsättningar.

Uppgiftsfördelning av arbetsmiljöansvaret har setts över och fördelas ut från nämndordförande och vidare i chefsledet.

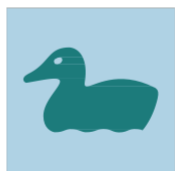
## Sjukfrånvaro<sup>3</sup>

---

Sjukfrånvaron mellan åren i jämförbar organisation (nya SBK) har gått ner något från 7,0% 2017 till 6,8% 2018, främst är det sjukfrånvaron hos medarbetare över 50 år som gått ner. Frånvaroororsakerna för dessa medarbetare har dock i huvudsak inte varit arbetsrelaterade. Ett aktivt och målmedvetet rehabiliteringsarbete sker oavsett orsak. Hos yngre medarbetare har sjukfrånvaron ökat vilket följs upp av berörda chefer för att fånga upp vilka insatser arbetsgivaren kan göra.

---

<sup>3</sup> Redovisningen omfattar månadsavlönad personal.



Tabell, sjukfrånvaro i %

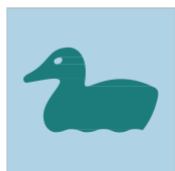
| SBK        | 2018 | 2017 | Differens 2018-2017 |
|------------|------|------|---------------------|
| Totalt     | 6,8  | 7,0  | -0,2                |
| 1-14 dagar | 2,6  | 2,5  | 0,1                 |
| 1-59 dagar | 3,8  | 3,0  | 0,8                 |
| > 60 dagar | 3,3  | 3,9  | -0,6                |
| <29 år     | 6,4  | 3,5  | 2,9                 |
| 30-39 år   | 11,9 | 9,9  | 2                   |
| 40-49 år   | 5,1  | 2,3  | 2,8                 |
| 50-55 år   | 3,5  | 10,9 | -7,4                |
| > 56 år    | 5,3  | 6,5  | -1,2                |
| Kvinnor    | 8,4  | 7,0  | 1,4                 |
| Män        | 6,1  | 8,0  | -1,9                |

### Arbetsskador och tillbud

De vanligast förekommande tillbuden som rapporterats 2018 är relaterade till fel i utrustning som kunde orsakat skada. I flera fall handlar det om bristande underhåll av utrustning. Några tillbud är kopplade till vinterhalka, snedtramp och nedfallna grenar/träd vid hård blåst. Ett par tillbud är relaterade till extrem hög stress och press i det dagliga arbetet.

Majoriteten av anmälda arbetsskador är relaterade till fall (oftast vintertid ute), snedtramp och handhavandefel av utrustning som genererat klämskada eller skärskada. En skada med några dagars frånvaro har skett där orsaken var ishalka.

Anmälda tillbud och arbetsskador följs upp enligt rutin av chef och skyddsombud, tillsammans med den anställde. Allmän diskussion hålls på APT för att säkerställa att anmälningar görs samt att följa upp och medvetandegöra de risker som finns inom aktuellt arbetsområde.



En ökning av antalet anmälningar har skett vilket är positivt då vi lättare kan fånga upp och åtgärda de brister som ev. finns. Åtgärdernas karaktär skiljer sig åt då några är förtydligande av instruktioner och andra kräver större investeringar.

**Tabell, antal anmälda tillbud och arbetsskador**

| Typ          | 2017 | 2018 | Differens 2017-2018 |
|--------------|------|------|---------------------|
| Tillbud      | 14   | 23   | +9                  |
| Arbetsskador | 13   | 17   | +4                  |



Internkontrollbilaga

| #    | plan/löpande             | process                     | identifierad risk  | beskrivning av kontroll   | ansvar | utförare av kontroll | metod         | status    |
|------|--------------------------|-----------------------------|--|---|--------|----------------------|---------------|-----------|
| tn 1 | plan: verksamhet         | Ökat byggande inom kommunen | Utökning av arbetsuppgifter utan tillskott av resurser innebär effektivisering och/eller prioritering  | Vad prioriteras eventuellt bort då resurser saknas, d.v.s. vad i huvuduppdraget genomförs inte? | TN     | Controller           | Analys        | godkänd   |
| tn 2 | plan: verksamhet         | Upphandling                 | Har vi god kontroll över när våra förvaltningsspecifika avtal behöver förnyas eller förlängas så att vi inte står utan avtal vilket kan få konsekvenser för både verksamheten och ekonomi. | Att rutin finns med påminnelse om att avtal slutar gälla  | tn     | Controller           | Analys        | avvikelse |
| tn 3 | plan: Ekonomi/Verksamhet | Fakturering                 | Följs taxan vid beslut om avstängning?   | Kontroll så att avgiftsbeslut följer antagen taxa   | tn     | Controller           | Stickprov, 5% | godkänd   |
| tn 4 | plan: ekonomi            | Upphandling                 | Följer vi inte ramavtal kan detta få negativa ekonomiska konsekvenser i form av skadestånd eller högre priser.   | Att beställare följer gällande ramavtal   | tn     | Controller           | plan: ekonomi | godkänd   |